اولین و یگانه روزنامه تخصصی معدن و صنایع معدنی ایران

روزگار معدن

www.Madandaily.com

چهارشنبه • ۲۲ دی ۱۴۰۰ • ۹ جمادی‌الثانی ۱۴۴۳ • ۱۲ ژانویه ۲۰۲۲ • سال چهارم • شماره ۷۶۸ • ۸صفحه • قیمت ۲۰۰۰ تومان

خراسان جنوبی فولادی شد

فولاد قاینات جزو ۸ طرح فولادی کشـور اسـت که از سال ۸۶ سـاختش آغاز شـد و پس از ۱۴ سال انتظار واحد احیای مستقیم فولاد قاینات آغاز به تولید کرده است.۱۴ سال انتظار و پیگیری و وعده‌هایی که بی‌سرانجام بود و بالاخره آرزوی ۱۴ ساله محقق شد.سال ۸۶ بر اسـاس تقاضای نمایندگان وقت مجلس شورای اسلامی، طرح احداث هشت کارخانه فولاد...

۶

صنعت فولاد زمین‌گیر می‌شود؟

صنعـت فولاد بـه دلیل سیاسـت‌های داخلی اشـتباه با مشـکلات بزرگی روبه رو شـده که احتمـالا در نتیجه این مشـکلات جایگاه جهانی خود به‌عنوان دهمین تولیدکننده بـزرگ فـولاد دنیـا را از دسـت خواهـد داد. قطعـی برق شـرکت‌های فولادی در تابستان امسـال باعث شد تا تولید فولاد ایران در نیمه نخسـت امسـال، بیش از دو میلیون تن کمتر از نیمه نخست سال گذشته باشد.

۴

یادداشت

فراز وفرود بازارهای جهانی

۷

تیترهای روز

آینده روشنی در انتظار معادن نیست

همچنان گلایه‌ها بر سـر افزایش چندبرابری حقوق دولتی پیش‌بینی شـده در لایحه بودجه ۱۴۰۱ ادامه دارد. باید به این نکته توجه داشت آسـیب فشـارهای مخـرب دولتی بـر معادن کوچک بسـیار بیشـتر از معادن بزرگ اسـت. افزایش چشمگیر حقوق دولتی، قواعد دستوری از جملـه قیمت‌گذاری مـواد معدنی و دخالت دولـت در روند تجارت بخش معدن، همگی به بدنه اقتصاد معـادن لطمه وارد کرده و با ادامه این روند نمی‌توان آینده روشنی را برای بخش معدن پیش‌بینـی کرد، چراکـه ادامه افزایش فشـارهای مالی بر معدنکاران، آنهـا را وادار به خروج از فعالیت‌های این بخش خواهد کرد.

۲

حلقه های مفقوده فعالیت‌های معدنی

انتشار خبر معدنکاری در کویر لوت، موضوعی اسـت که طی چند روز اخیر دوبـاره توجه‌ها را به سـمت زیان‌هـای فعالیت‌هـای معدنی برای محیط‌زیسـت جلب کرده اسـت. هر چند ابتدا نهادهای دولتی این خبر را تکذیب و سـپس این نوع معدنکاری را غیرقانونی عنوان کردند...

۳

طرح جدید تنظیم بازار شکست می خورد؟

چالش های زنجیره فولاد رو به افزایش

۷

عکس: آیدا فریدی

سرمقاله

مانع تراشی‌های ناعادلانه در مسیر معدنکاری

پیمان افضل
عضو هیات‌مدیره انجمن مهندسی معدن ایران

طی چند سـال اخیر تفاهمنامه‌های متعددی سازمان حفاظت محیط‌زیسـت با نهادهـای دولتی متولی بخش معـدن از جملـه سـازمان صنعـت، معـدن و تجـارت و ایمیـدرو بـه امضـا رسـانده که همـه بر پایـه غربال فعالیت‌های زیان‌بـار معدنی به منابع طبیعی اسـت. به عبارت دیگـر، طبق ایـن تفاهمنامه‌هـا فعالیت معادن در صورتی که دارای آسـیب‌های زیست‌محیطی باشند، متوقف می‌شـوند. عاملان تدوین این تفاهمنامه‌ها، آنها را زمینه‌سـاز ایجاد سـاز کاری مناسـب برای سازگاری فعالیت‌های معدنی با ملاحظات، اسـتانداردها و ضوابط زیست‌محیطی می‌دانند اما واقعیتی که همواره از سوی فعـالان معدنی مطـرح می‌شـود، مانع‌تراشـی‌های گاه بی‌دلیل سـازمان حفاظت محیط‌زیسـت بـرای فعالیت معادن اسـت که در سـال‌های اخیر کار را بیش از پیش بـرای معدنـکاران دشـوار کرده اسـت. تمرکـز فعالان محیط‌زیسـت بر معدنـکاری و چشم‌پوشـی از مضرات سـایر فعالیت‌هـای صنعتـی، معضلی اساسـی اسـت. به‌صراحـت می‌توان تاییـد کرد ذات فعالیـت معدنی با تخریـب محیط‌زیسـت همراه اسـت و هرچـه فعالیت گسترده‌تر باشـد، این زیان بیشتر خواهد بود. معدنکار موظف اسـت تمام پایش‌هـای حفاظتی محیط‌زیسـت را انجام دهـد و زمانی که عملیات معدنـکاری به اتمام رسـید، معدن را بازسـازی کنـد و این توقـع کاملا بجا است.

ادامه در صفحه ۲

روزگار معدن

اخبار

۲

چهارشنبه
• ۲۲ دی ۱۴۰۰
• ۹ جمادی‌الثانی ۱۴۴۳
• ۱۲ ژانویه ۲۰۲۲
• سال چهارم • شماره ۷۶۸

سرمقاله

مانع تراشی های ناعادلانه در مسیر معدنکاری

ادامه از صفحه اول

اما دیگر گلایه‌ها و موانع متعددی که سازمان‌های مرتبط با حفاظت محیط‌زیست و منابع طبیعی بر سر راه فعالیت‌های معدنی ایجاد می‌کنند، ناعادلانه است.

باید به این نکته توجه داشت که صنایع بزرگ و دیگر بنگاه‌های تولیدی، زیان‌هایی به مراتب بیشتر از معادن به منابع طبیعی وارد می‌کنند اما سازمان حفاظت محیط‌زیست هیچ ایرادی بر فعالیت آنها نمی‌گیرد و تنها انگشت اتهام خود را بر معادن نشانه رفته است.

آلودگی‌های آب، خاک، هوا و نشت آلاینده‌های خطرناک از این صنایع که ضمن آسیب‌های زیست‌محیطی برای جان مردم خطرناک است، ناشی از فعالیت معادن نبوده و سازمان حفاظت محیط‌زیست باید توجه خود را به سایر فعالیت‌ها نیز معطوف کند.

عملیات معدنی بنا بر ذات خود، چه در مرحله اکتشاف و چه استخراج زمان‌بر است و هر سرمایه‌گذاری که قصد ورود به این عرصه را دارد، آگاه به این مسئله است.

اما در کنار این موضوع، اخذ مجوزهای فعالیت معدنی از سازمان‌های دولتی و ممانعت‌های متعدد آنها گاه تا حدی زمان‌بر و زیاد شده که سرمایه‌گذاران از ورود به فعالیت‌های معدنی منصرف می‌شوند.

در این شرایط آنها سرمایه‌های خود را از معادن خارج کرده و وارد فعالیت‌های اقتصادی زودبازده‌تر و کم‌مناقشه‌تر می‌کنند. این یک اتفاق ناگوار برای بخش معدن کشور به شمار رفته و نباید از کنار آن به‌راحتی گذشت.

برخی محدوده‌ها به نوعی دارای پدیده‌های طبیعی بوده و عملیات معدنی نباید در آن مناطق انجام شود که حرفی کاملا درست است اما در مناطقی با پوشش گیاهی فقیر یا محدوده‌هایی که اهالی و ساکنان آنها مشکلات شدید اقتصادی دارند، نباید سازمان حفاظت محیط‌زیست ممانعت‌هایی برای معدنکاری در این مناطق ایجاد کند چراکه با گسترش معدنکاری در این مناطق، شاهد رونق اقتصادی برای افراد محلی و ساکنان مناطق معدنی خواهیم بود.

نباید از خاطر برد که توسعه بخش معدن ارتباط و تاثیر مستقیم بر اقتصاد کلی جامعه بر تمامی اقشار خواهد گذاشت.

اما از سوی دیگر، ضرورت صیانت از تنها زمینی که در اختیار داریم، بر هیچ کس پوشیده نیست و تمامی اقشار مختلف جامعه اعم از صنعتگران و معدنکاران باید در جهت آسیب‌رسانی حداقلی به محیط‌زیست کوشا باشند.

اما از سوی دیگر، نباید از بهانه حراست محیط‌زیست برای مانع‌تراشی‌های غیرکارشناسی استفاده کرد. امید می‌رود تا در آینده شاهد رفع چالش‌های این‌چنینی باشیم.

خبر

کمک شرکت مس به سیل زدگان جنوب کرمان

شرکت ملی صنایع مس ایران نخستین محموله اقلام ضروری را برای یاری رسانی به مردم سیل زده منطقه جنوب استان کرمان ارسال کرد.

به گزارش مس پرس، در پی فعالیت سامانه بارشی اخیر و جاری شدن سیل در مناطق جنوبی استان کرمان، مجتمع مس سرچشمه رفسنجان در راستای ایفای مسئولیت‌های اجتماعی شرکت ملی صنایع مس ایران نخستین محموله اقلام ضروری و مورد نیاز را به مناطق آسیب دیده ارسال کرد. همچنین نماینده ویژه مدیر گروه روابط عمومی و حوزه مدیرعامل در امور جهادی استان نیز برای بررسی شرایط به منطقه اعزام شد.

گفتنی است با توجه به بارش‌های اخیر چند روز گذشته بخش‌هایی از استان‌های کرمان، فارس، سیستان و بلوچستان با سیلاب‌های گسترده روبه رو شده‌است و آبگرفتگی معابر، جاری شدن سیل، مسدود شدن راه‌ها، قطع آب و برق، شکسته شدن پل‌ها و... خسارت‌هایی را به مردم این مناطق وارد کرده است.

مزیت تولید فولاد در ایران از بین می‌رود؟

با قطع سهمیه برق صنایع فولاد، حالا نگرانی جدیدی برای فعالان این حوزه ایجاد شده و آن هم افزایش نرخ حامل‌های انرژی صنایع است. عضو هیات مدیره انجمن فولاد می‌گوید: اگر نرخ انرژی ایران گران شود مزیت تولید فولاد کشور از بین می‌رود. مسئولان شرکت برق بارها اعلام کرده‌اند که قرار نیست نرخ حامل‌های انرژی بخش خانگی افزایش داشته باشد. با این حال مقامات هنوز اظهارنظری درباره نرخ برق بخش صنعت نکرده‌اند. بنا بر گفته فعالان بخش فولاد، مزیت تولید فولاد در ایران وجود منابع سنگ‌آهن و انرژی به‌صرفه است. حالا اگر دولت یارانه حامل‌های انرژی برای بخش خصوصی را قطع کند، آیا تولید فولاد در ایران همچنان به‌صرفه است؟ محمد احرامیان، عضو هیات مدیره انجمن فولاد در همین مورد به تجارت‌نیوز می‌گوید: اگر نرخ انرژی ایران گران شود مزیت تولید فولاد کشور از بین می‌رود. با این همه، قالیباف چند وقت پیش اعلام کرده بود سالانه ۱۶۰ میلیارد دلار هزینه مصرف انرژی در کشور است و سه چهارم از این یارانه متعلق به غیرخانوارهاست. یعنی به گفته رئیس مجلس، بخش صنعت سه چهارم یارانه انرژی را دریافت می‌کند و بخش زیادی از یارانه پنهان انرژی به صنایع می‌رسد.

مدتی پیش نامه شرکت سهامی برق منطقه‌ای تهران در توییتر فارسی دست به‌دست شد. این نامه خطاب به چند شرکت فولادی بود و بنا بر آن قرار بود برق صنایع فولادی سهمیه‌بندی شود. شرکت برق همچنین اخطار داده بود که در صورت استفاده مازاد و خارج از برنامه، برق این شرکت‌ها قطع می‌شود. حالا فولادی‌ها از تکرار سناریوی قطع و سهمیه‌بندی برق و گاز در زمستان ۱۴۰۰ و تابستان امسال نگران‌اند. طبق تجربه امسال و سال پیش، شرکت برق زمانی که قادر به تامین برق شبکه خانگی نبود، برق صنایع را سهمیه‌بندی و در نهایت قطع کرد.

احرامیان ادامه می‌دهد: درست است که در ایران هزینه انرژی نسبتا ارزان است اما هزینه‌های تامین مالی در کشور بسیار گران‌تر از بقیه دنیا و چند برابر کشورهایی مانند امریکا و ژاپن است. این فعال بخش فولاد عنوان می‌کند: تولید هر کیلو فولاد، تقریبا ۱۲۰۰ تومان هزینه گاز و برق دارد و این رقم بین ۸ تا ۱۰ درصد هزینه‌های کلی ماست.

احرامیان بیان می‌کند: شرایط اقتصادی ایران را باید به صورت یک بسته دید. اگر قرار بر مقایسه باشد، باید همه عوامل تولید را مقایسه کنیم. او می‌افزاید: سودآوری زنجیره فولاد نکته مغفولی دارد. سود شرکت‌های فولادی و معدنی حاصل شرایط و تصمیمات مدیران نیست. این کارخانه‌ها و معادن با دلار ۲۰۰۰ تومانی و ۳۰۰۰۰ تومانی ایجاد شدند. اگر همین الان بخواهیم با دلار ۳۰ هزار تومانی این معادن و کارخانه‌ها را بسازیم، همه زیان‌ده می‌شدند.

بررسی افزایش چندبرابری حقوق دولتی معادن

آینده روشنی در انتظار معادن نیست

عکس: آیدا فریدی

ملیکا انصاری

همچنان گلایه‌ها بر سر افزایش چندبرابری حقوق دولتی پیش‌بینی شده در لایحه بودجه ۱۴۰۱ ادامه دارد. باید به این نکته توجه داشت آسیب فشارهای مخرب دولتی بر معادن کوچک بسیار بیشتر از معادن بزرگ است. افزایش چشمگیر حقوق دولتی، قواعد دستوری از جمله قیمت‌گذاری مواد معدنی و دخالت دولت در روند تجارت بخش معدن، همگی به بدنه اقتصاد معادن لطمه وارد کرده و با ادامه این روند نمی‌توان آینده روشنی را برای بخش معدن پیش‌بینی کرد، چراکه ادامه افزایش فشارهای مالی بر معدنکاران، آنها را وادار به خروج از فعالیت‌های این بخش خواهد کرد.

نبود چارچوب معین برای حقوق دولتی

رئیس خانه معدن ایران به افزایش چند برابری حقوق دولتی در بودجه سال آینده دولت اعتراض کرد. به گزارش ایلنا، محمدرضا بهرامن این افزایش را به زیان بخش معدن عنوان و اظهار کرد: رقمی که در لایحه بودجه سال ۱۴۰۱ در زمینه حقوق دولتی معادن مطرح شده حدود ۴۰ هزار میلیارد تومان است، در حالی که این رقم در سال ۱۴۰۰ تنها ۸ هزار میلیارد تومان بود. بودجه باید براساس یک‌سری واقعیات یا اتفاقاتی که دولت پیش‌بینی می‌کند، تنظیم شود. این لایحه براساس یک‌سری اصول و چارچوب‌هایی است که بخشی از آن باید تحقق پیدا کند. وی افزود: باتوجه به اینکه در ۴ سال گذشته تورم غیرعادی در نرخ ارز داشتیم، شاید بخشی از حوزه معدن که صادرات دارند بتوانند درآمد بیشتری داشته باشند، اما باید دید آیا می‌توانیم ۴۰ هزار میلیارد تومان حقوق دولتی را محقق کنیم؟ به‌نظر نمی‌رسد این اتفاق رخ دهد. با این وجود چانه‌زنی‌هایی از طرف نمایندگان در مجلس شده که این مقدار را به ۶۰ هزار میلیارد تومان افزایش دهند.

کاهش تولید بخش معدن

بهرامن توجه به شرایط موجود را ضروری عنوان و در این باره تصریح کرد: میزان تولید ما مشخص و حدود ۴۹۰ میلیون تن است. باتوجه به شرایط موجود، نه‌تنها افزایشی در آن نخواهیم داشت، بلکه حتی ممکن است دچار کاهش نیز شود. مشکل تامین برق و گاز، تاثیر بسیار زیادی بر میزان تولید در بخش معدن خواهد داشت. بخش شن و ماسه، دو مشکل برق و رکود در ساختمان‌سازی دارند. این مشکلات سبب کاهش تولید در این بخش شده و در ادامه با کاهش تولید، درآمدهای دولت از این بخش نیز کاهش می‌یابد. وی در ادامه بیان کرد: در بخش فلزات هم مواد اولیه مثل سنگ‌آهن، مس، سرب و روی و... نیاز به فرآوری دارند که فرآوری آنها هم نیاز به برق و گاز دارد. با کاهش تولید و فرآوری این بخش، تامین مواد اولیه موردنیاز برای صنایع نیز با مشکل مواجه می‌شود. البته امسال با یک شانس مواجه بودیم که در ۶ ماه ابتدایی افزایش خوبی در درآمدهای مس، آلومینیوم، سرب و روی، سنگ آهن و... داشتیم که در زمینه مس حتی به ۴۸ درصد هم رسید که رقم بسیار غیرمترقبه‌ای است. زمانی که افزایش نرخ در بخش معدن رخ می‌دهد، حقوق دولتی نیز به همان نسبت افزایش می‌یابد، چراکه این مبلغ درصدی از فروش بخش معدن است. اما سوال این است که آیا ما این شرایط را در سال آتی هم خواهیم داشت؛ آن هم به صورتی که از ۸ هزار میلیارد تومان به ۴۰ هزار میلیارد تومان افزایش یابد؟

نگرانی فعالان معدنی از سیاست‌های دولت

رئیس خانه معدن ایران گفت: باید توجه داشت مبلغی باید در بخش تجهیزات معادن سرمایه‌گذاری شود که در سال‌های گذشته اتفاق نیفتاده است. برای هر اقدامی در این بخش نیاز به گردش مالی بهتری داریم تا جریان تامین مواد را در بخش فلزات داشته باشیم. هر رشدی در بخش معدن نیاز به تجهیزات و ماشین‌آلات دارد که نیاز به یک نوسازی و درآمد اضافی در بخش معدن است. امیدواریم سازمان ایمیدرو به‌عنوان یک سازمان توسعه‌ای بتواند بخشی از درآمدهای ارزی این بخش را در زیرساخت‌ها مصرف کند. وی اضافه کرد: اگر حقوق دولتی در چارچوب مناسبی تعیین شود و معدنکار بتواند آن را بپردازد، منبع درآمدی درستی است، اما وقتی به‌طور غیرمتعارف ارقامی مانند ۴۰ هزار میلیارد یا ۶۰ هزار میلیارد تومان مطرح می‌شود، امکان ندارد که محقق شود. طبق محاسباتی که انجام دادیم خوشبینانه‌ترین رقم وصولی می‌تواند حدود ۱۵ هزار میلیارد تومان باشد. امیدواریم با روند افزایشی نرخ مواد معدنی در دنیا بتوانیم به ۱۵ هزار میلیارد تومان حقوق دولتی دست پیدا کنیم. بهرامن در پایان خاطرنشان کرد: میزان تولید و ارزش ماده معدنی ما مشخص است. باید شرایط موجود و شرایط ایده‌آل را دید. به‌نظر نمی‌رسد حقوق دولتی در سال آینده بیشتر از ۱۵ هزار میلیارد تومان باشد. این برآورد کارشناسان است اما دولت ۴۰ هزار میلیارد تومان را مطرح می‌کند که تا ۶۰ هزار میلیارد تومان هم قابل افزایش است و این می‌تواند موجب نگرانی متولیان بخش معدن و فعالان این بخش شود. اگر فشارها روی فعالان زیاد شود نمی‌توانند به فعالیت خود ادامه دهند و متولی هم تحت فشار جریان‌های نظارتی قرار می‌گیرد. این برای سیاست‌گذاری کلان ما مطلوب نیست که بدون توجه به واقعیت چنین تصمیماتی بگیرد.

> زمانی‌که افزایش نرخ در بخش معدن رخ می‌دهد، حقوق دولتی نیز به همان نسبت افزایش می‌یابد، چراکه این مبلغ درصدی از فروش بخش معدن است

فشارهای سنگین مالی

حسن حسینقلی، رئیس اتحادیه صادرکنندگان فرآورده‌های صنایع و معادن سرب و روی ایران در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» فشارهای مالی دولت به معدنکاران را در حوزه‌هایی غیر از حقوق دولتی هم دانست و گفت: چندی پیش طرح اختصاص ۵ درصد درآمد فروش معادن بخش خصوصی به شهرستان محل معدن در جلسه علنی مجلس شورای اسلامی مطرح شد که گلایه‌ها و اعتراضات زیادی را به همراه داشت. طبق ماده ۱۴ قانون معادن ۱۵ درصد حقوق دولتی معادن باید در منطقه محل معدن هزینه شود.

امسال نیز در بودجه سال ۱۴۰۰ حدود ۱۰ هزار میلیارد تومان ردیف بودجه از طریق پرداخت حقوق دولتی صاحبان معادن در نظر گرفته شد؛ یعنی در مجموع می‌توان ۱۵۰۰ میلیارد تومان برای شهرستان‌های محل معدن هزینه کرد. حال اگر سازمان برنامه و بودجه این مبالغ را طبق قانون پرداخت نمی‌کند، نمی‌توان بار کم‌کاری آن را دوباره بر دوش صاحبان معادن و معدنکاران انداخت. این فعال معدنی ادامه داد: از سویی بخشی از مالیات‌هایی که صاحبان معادن پرداخت می‌کنند، برای شهرداری مناطق معادن است؛ به‌عبارتی از این طریق نیز معادن برای بهبود شرایط ساکنان و اهالی منطقه هزینه پرداخت می‌کنند اما اگر این هزینه‌ها به‌دست مردم نمی‌رسد، مقصر معدنکار نیست.

حل تعارضات دولتی

حسینقلی در ادامه صحبت‌های خود حل تعارضات میان نهادهای دولتی را بر عهده خود دولت عنوان کرد و گفت: طرح ابلاغ‌شده با قانون معادن تناقض دارد و در شرایط اقتصادی فعلی تصمیم و نظر درستی نیست. همچنین نهادهای دولتی باید به سرنوشت حقوق دولتی معادن نیز توجه ویژه داشته باشند، چراکه حقوق دولتی سالانه افزایش چندین برابری دارد و پرداخت این مبلغ مشکل مهمی برای معدنکاران است. حال اگر فشارهای مالی اینچنینی نیز بر معدنکاران وارد شود، نمی‌توان آینده روشنی را برای بخش معدن متصور بود. نکته دومی که باید آن را در نظر داشت، آن است که چرا تنها معادن باید این ۵ درصد اضافه را پرداخت کنند. سایر صنایع و واحدهای تولیدی نیز در محدوده‌های شهری و حتی مسکونی قرار دارند و آنها نیز باید برای بهبود اقتصاد منطقه این ۵ درصد را پرداخت کنند، اما این قانون تنها برای معادن ابلاغ شده که نشانگر نبود نگاه تخصصی به معدنکاری در سطوح مدیریتی و تصمیم‌سازی کشور است.

سخن پایانی...

حمایت در جهت رفع موانع موجود و حرکت به سمت توسعه، مهم‌ترین و ضروری‌ترین نیازهای امروزه فعالان بخش معدن و صنایع معدنی است. اتخاذ سیاست‌گذاری‌های مناسب و کارشناسی برای فعالیت‌های این بخش، مهم‌ترین حمایتی است که ازسوی دولت برای فعالان این بخش می‌تواند صورت گیرد.

رکود صنعت فولاد با حذف یارانه انرژی

یک فعال حوزه صنعت و فولاد با اشاره به بودجه پیشنهادی دولت به مجلس برای سال آینده و حذف سوبسید حامل‌های انرژی مخصوصا گاز و برق و اثرات آن بر صنعت فولاد، بیان کرد: انرژی حق عامه مردم است.

رضاپور در گفت‌وگو با معدن‌نیوز با اشاره به بودجه پیشنهادی دولت به مجلس برای سال آینده و حذف سوبسید حامل‌های انرژی مخصوصا گاز و برق و اثرات آن بر صنعت فولاد، بیان کرد: انرژی حق عامه مردم است و اگر با نرخ مناسب‌تری در اختیار صنایع قرار بگیرد از جای دیگری خرج جای دیگری می‌کنیم و به طبع سودهایی هم که در مجموعه‌های تولیدی شناسایی می‌شود خیلی از امور ناشی از این سوبسیدهایی است که در جامعه دولت به بخش تولید پرداخت می‌کند.

وی افزود: صنعت فولاد تنها صنعت تولیدی کشور نیست. صنایع دیگر هم انرژی بر هستند که انرژی و ماده اولیه مناسبی را کسب می‌کنند و در ازای آن تولیدات خودشان را انجام می‌دهند اگر چه صادرات بیشتری نسبت به تولیدشان در مقایسه با صنعت فولاد دارند. از آن طرف مابه‌التفاوت ارز و رانتی که ناشی از انرژی و مواد اولیه است در جیب سهامداران همان واحدهای تولیدی می‌رود. برای نمونه می‌توانیم به صنایع پتروشیمی و پالایشگاهی اشاره کنیم که از انرژی و ماده اولیه ارزانی استفاده می‌کنند اما با قیمت‌های جهانی محصولاتشان را عرضه می‌کنند و ارزی حاصل از آن را برای چرخه و سود خودشان استفاده می‌کنند.

رضاپور عنوان کرد: هیچ کس منکر این موضوع نیست که باید نرخ حامل‌های انرژی و مواد اولیه به سمت جهانی شدن برود؛ اینجاست که مشخص می‌شود آیا مدیریتی که ما انجام می‌دهیم مدیریت اثرگذاری است یا این‌که از رانت استفاده می‌کنیم و سودی که در پایان سال عنوان می‌کنیم ناشی از چیست. آیا کارکرد و عملکرد مدیریتی شرکت است یا ناشی از رانتی است که ناخواسته وارد آن شرکت می‌شود.

به گفته این فعال حوزه صنعت و فولاد، سودهای بزرگ به‌دست آمده در ۳ سال گذشته در مجموعه‌های فولادی و دیگر صنایع به دلیل تورمی است که در جامعه وجود داشته است. شاید دولت را به این نتیجه رسانده است که ما باید حق خودمان را بگیریم و بر این اساس بودجه‌ای به این شکل تصویب کرده است البته مشوق‌هایی هم در بودجه برای فعالان قرار داده است اما تمام صنایع فولادی کشور صفر تا صد زنجیره فولاد را ندارند. ما چند واحد داریم که صفر تا صد زنجیره فولاد را در اختیار دارند که این قبیل ارائه بودجه و ردیف ایی که در آن منظور شده است شاید اثر کمتری برای آنها داشته باشد.

رضاپور ادامه داد: صنایعی تک محور و تک محصولی نیز وجود دارند، آهن اسفنجی استفاده می‌کنند و از طرفی بیلت یا شمش تولید می‌کنند و چرخه بعد و چرخه قبلش را در اختیار ندارند. این حذف سوبسیدها به این شکل اثرات خودش را حتما روی صنعت فولاد خصوصاً صنایع کوچک‌تر و تک محصولی خواهد داشت.

وی گفت: دولت باید راه‌حلی اتخاذ کند که هم منافع خودش تامین شود و از آن سو صنعت هم دچار سکون، رکود و افت نشود. به عقیده من باید روی بودجه کار کارشناسی بیشتری انجام شود و هیچ کس در صنایع خصوصاً صنایع فولادی منکر این نیست که ما ماده اولیه و انرژی ارزانی نسبت به قیمت‌های جهانی در اختیار داریم و محصولمان را به قیمت‌های جهانی صادر می‌کنیم یا عرضه داخل بورسمان برگرفته از قیمت‌های جهانی است. این جزو الزاماتی است که باید طی چند سال آینده حقوق عامه مردم داخل این بحث‌ها منتفع شود و بتوانند یک راه کارشناسی خوبی پیدا کنند که هم صنعت دچار رکود نشود و هم حقوق مردم منتفع باشد.

اخبار

تولید بیش از ۹.۶ میلیون تن کنسانتره سنگ آهن‌تر در چادرملو

بررسی آمار تولیدات مجتمع معدنی چادرملو کارخانه فرآوری و تولید کنسانتره سنگ آهن حاکی از تولید ۹ میلیون و ۶۵۳ هزار و ۲۶۲ تن کنسانتره سنگ آهن تر در این مجتمع از ابتدای امسال تا پایان هفدهمین روز از دی‌ماه است.

به گزارش معدن۲۴، در این مدت ۱۳ میلیون و ۴۴۰ هزار و ۸۹۰ تن سنگ آهن در کارخانه مصرف شد که منجر به تولید ۹ میلیون و ۶۵۳ هزار و ۲۶۲ تن کنسانتره سنگ آهن تر شد.

در این مدت ۸ میلیون و ۸۰۷ هزار و ۳۶۷ تن کنسانتره سنگ آهن خشک (مبنای فروش) تولید شد.

در مدت یاد شده، ۶ میلیون و ۸۵۸ هزار و ۸۰۶ تن کنسانتره سنگ آهن تر به مراکز مصرف حمل و ۳ میلیون و ۱۱۸ هزار و ۱۹۴ تن کنسانتره سنگ آهن تر به کارخانه گندله‌سازی حمل شد.

فروش کنسانتره خشک این مجتمع در مدت یاد شده ۶ میلیون و ۲۹۳ هزار و ۸۹۳ تن بود.

همچنین تولید و فروش آپاتیت تر به عنوان یک محصول فرعی در این مدت به ترتیب ۴۴ هزار و ۳۵۸ تن و ۶۳ هزار و ۴۳۵ تن به ثبت رسیده است.

احداث شهرک صنعتی ۵هزار هکتاری در بردسیر

معاونت توسعه شرکت سنگ آهن گهرزمین گفت: شرکت گهر زمین مدتهاست در مورد نحوه تعیین یک استراکچرتوسعه و راه‌اندازی شهرک صنعتی ۵هزار هکتاری فعالیت دارد.

به گزارش روابط عمومی گهر زمین، اسماعیل کروشاوی با اشاره به طرح‌های توسعه ای شرکت گفت: شرکت گهر زمین مدتهاست در مورد نحوه تعیین یک استراکچرتوسعه کار کرد.

تا در کنار این شعار، گهرزمین به یک شرکت معدنی و صنعتی تبدیل شود و علاوه بر تهیه مواد معدنی و تبدیل آن به گندله و کنسانتره یک قدم فراتر رفته و بتواند از سنگ تا آهن فرآوری داشته باشد.

وی افزود: بر اساس این اهداف ساختار مناسبی تعریف شد. ما در یک منطقه وسیع تر از سیرجان که با ترافیک صنعتی و جمعیتی، چالشهای اجتماعی و مسائل سکونت، مسائل گرانی، مسکن دست و پنجه نرم می‌کند؛ وارد عمل شدیم. بر این اساس سه منطقه سیرجان، بندرعباس و بردسیر برای توسعه کاندیدا شدند.

وی اظهار کرد: مشخص شد یکی از دلایل انتخاب این مناطق، مسائل اشتغال مردم و لزوم توسعه یافتگی آنهاست بر این اساس سندی در وزارت صنایع تنظیم و کلیه مسئولان قضایی، استانی و صنعتی آن را امضا کردند.

کروشاوی تصریح کرد: بر اساس این سند یک شهر صنعتی جدید به وسعت ۵ هزار هکتار در حال تاسیس است که باعث رونق شهر بردسیر می‌شود و با توجه به فاصله کم آن با شهر کرمان موجب می‌شود تا کرمانی‌ها سهم خود را از این اشتغال به‌دست آورند.

وی خاطرنشان کرد: نتیجه این تقسیم بندی آن شد که اگر موضوعات حمل‌ونقل در شهر بندرعباس به عنوان یک مزیت محسوب می‌شود.

معاون توسعه شرکت گهرزمین عنوان کرد: اما موضوع انتخاب زمین در آنجا یک عیب است در ضمن زمینی که برای توسعه ساختاری در نظر داشتیم نزدیک به ۵ هزار هکتار وسعت دارد این هدف در بندرعباس محقق نمی‌شد از طرفی تمام این سند به نام گل گهر و گهرزمین است که باید به صورت مشترک آن را به سرانجام برسانند و در صورت انتخاب شهر بندرعباس، این دو شرکت باید سرمایه خودشان را به آن جا منتقل می‌کردند.

وی در ادامه افزود: بر این اساس انتخاب اول ما برای توسعه پروژه شهر بردسیر قرار گرفت تا بتواند مسائل مربوط به اشتغال، مسائل اجتماعی رعایت محیط زیست، چالش ازدحام و ترافیک صنعت متقاضیان کار را جوابگو باشد.

«روزگارمعدن» در پی انتشار خبر معدنکاری غیرمجاز در کویر لوت، بررسی کرد

حلقه‌های مفقوده فعالیت‌های معدنی

عکس: روزگار معدن

ملیکا انصاری

انتشار خبر معدنکاری در کویر لوت، موضوعی است که طی چند روز اخیر دوباره توجه‌ها را به سمت زیان‌های فعالیت‌های معدنی برای محیط‌زیست جلب کرده است. هر چند ابتدا نهادهای دولتی این خبر را تکذیب و سپس این نوع معدنکاری را غیرقانونی عنوان کردند اما مسئله‌ای که در این میان حائز اهمیت است، نظارت بر فعالیت‌های معدنی در مکان‌های حساس کشور (چه از نظر طبیعی و چه میراث فرهنگی) است. فعالان معدنی معتقدند برای صدور پروانه‌های اکتشافی و مجوزهای فعالیت معدنی، راه سختی همواره پیش‌رو دارند و نه‌تنها وزارت صنعت، معدن و تجارت بلکه نظر و اجازه سازمان حفاظت محیط‌زیست، سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری، سازمان انرژی اتمی و... در صدور هر پروانه اکتشافی برای معدنکاری، شرط اساسی است؛ بنابراین در ظاهر، اگر فعالیت معدنی قانونی در مکان‌های نامناسب صورت گیرد، باید این سازمان‌ها را مسئول دانست اما مسئله اساسی، انجام فعالیت‌های غیرقانونی معدنی است که گاهی اخباری در این زمینه از گوشه و کنار کشور به گوش می‌رسد. نیاز به تاکید نیست انجام هر فعالیت غیرقانونی معدنی پیامدهای جبران‌ناپذیر زیست‌محیطی را برای کشور به همراه خواهد داشت. در زمینه بسترهای قانونی موجود برای جلوگیری از انجام معدنکاری غیرقانونی، «روزگارمعدن» با کارشناسان و فعالان معدنی گفت‌وگو کرده که در ادامه می‌خوانید:

> از ابتدای راه‌اندازی «کاداستر»، ظرفیت‌های این سامانه برای تبدیل به پنجره واحد در نظر گرفته شده بود. از این نظر کاداستر می‌تواند با در اختیار داشتن اطلاعات سازمان‌های مربوط و ارتباط از طریق مجرای واحد الکترونیکی، به یک پنجره واحد اطلاعات تبدیل شود

> زمان‌بر بودن روند اعطای مجوزها از مسائل مهمی است که فعالیت‌های بخش معدن را با بی‌ثباتی همراه کرده؛ چراکه بر اثر گذر زمان ممکن است فعالیت روی معدن مورد نظر دیگر صرفه اقتصادی نداشته باشد و در عمل تمامی زحمات بدون فایده خواهند شد

کویر لوت در سال ۱۳۹۵ به‌عنوان نخستین اثر طبیعی ایران در فهرست میراث جهانی یونسکو به ثبت رسید و هرگونه فعالیت فیزیکی در اطراف این اثر باید پس از استعلام و تایید وزارت میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری انجام شود؛ بنابراین انجام معدنکاری غیرقانونی در این محل حساس و مهم باید توسط نهادهای دولتی و ضابطان قضایی پیگیری شود. کاووس قاسمی، مدیرکل دفتر بهره‌برداری وزارت صنعت، معدن و تجارت در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» در پاسخ به این سوال که این وزارتخانه چه تدابیری برای متخلفان معدنکاری غیرمجاز در نظر دارد، گفت: معدنکاری غیرمجاز یعنی فعالیتی که مجوز آن از سوی نهادهای دولتی صادر نشده است. از آنجا که مدیریت و مسئولیت عرصه و پهنه‌ها (چه معدنی و چه غیرمعدنی) در اختیار سازمان جنگل‌ها مراتع و آبخیزداری است، این سازمان ضابط قضایی است و باید با متخلفان برخورد قانونی کند. به این دلیل که سازمان صنعت، معدن و تجارت مجوزی برای انجام فعالیت‌های غیرقانونی صادر نکرده، مسئولیتی در قبال انجام این اقدامات ندارد. اما اگر مجوزی از سوی این وزارتخانه برای معدنکاری صادر می‌شد و افراد به فعالیت‌های غیرقانونی می‌پرداختند، وزارت صنعت، معدن و تجارت مسئول اصلی آن بوده و با متخلفان برخورد مستقیم می‌کرد.

آیدین زینال‌زاده، کارشناس معدن در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» انتشار اخبار منفی معدنکاری‌های غیرقانونی را منجر به افزایش نگاه‌های منفی به بخش معدن عنوان کرد و توضیح داد: براساس اطلاعات ارائه‌شده در اخبار و گزارش‌ها، جاده‌ای به طول ۹۰ کیلومتر و عرض ۴ متر تا میانه کویر لوت و کوه ملک محمد به انگیزه معدن‌کاوی کشیده شده است. کویر لوت، نخستین اثر طبیعی ثبت‌شده ایران در یونسکو است و باید برای حفظ و نگهداری آن سازمان‌ها و نهادهای مربوط نهایت مدیریت صحیح را داشته باشند. خبر انجام معدنکاری در این منطقه، فعالان بخش معدن و سازمان‌های متولی معادن را نشانه رفته؛ دریغ از آنکه به وظایف سایر نهادهای مرتبط با ماده ۲۴ قانون معادن توجه شود. در این ماده قانون معادن، سازمان حفاظت محیط زیست، سازمان انرژی اتمی، سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری از نهادهای دولتی هستند که در صدور مجوزهای فعالیت معدنی و همچنین حراست از منابع طبیعی نقش مهم و بسزایی دارند؛ بنابراین نمی‌توان از این موضوع استفاده کرده و مجدد بار تخریب محیط‌زیست و آثار ملی را بر گردن فعالان بخش معدن انداخت. این فعال معدنی افزود: در روزهای ابتدایی انتشار خبر معدنکاری در کویر لوت، سازمان‌های مربوط به حراست از محیط‌زیست، اظهار بی‌اطلاعی کردند. نخستین پرسش اساسی و مهم آن است که چرا فعالیت معدنی در چنین عرصه‌ای بدون آگاهی متولی مربوطه و از طریق رسانه‌های خبری افشا می‌شود؟ سازمان‌های نام‌برده در ماده ۲۴ قانون اساسی، وظیفه حفاظت از منابع طبیعی و برخورد با متخلفان را دارند اما شاهد تنها انتشار اخبار از رسانه‌ها و بی‌توجهی این نهادهای مسئول به فعالیت‌های غیرمجاز هستیم.

▣ اهمیت ابزاری کاداستر

زینال‌زاده به تشریح بسترهای مناسب موجود برای صدور مجوزهای اکتشافی پرداخت. او سامانه کاداستر را یک ابزار اطلاعاتی مهم در راستای انجام فعالیت‌های اکتشافی عنوان کرد و گفت: از ابتدای راه‌اندازی کاداستر، ظرفیت‌های این سامانه برای تبدیل به پنجره واحد در نظر گرفته شده بود. از این نظر کاداستر می‌تواند با در اختیار داشتن اطلاعات سازمان‌های مربوط و ارتباط از طریق یک مجرای واحد الکترونیکی، به یک پنجره واحد اطلاعات مبدل شود. تا امروز نیز سامانه کاداستر در این زمینه پیشرفت مناسبی داشته است. از سال‌های پیش تاکنون وزارت صنعت، معدن و تجارت از سازمان میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی درخواست کرده تا اطلاعات مناطقی که از دید آن سازمان ممنوعیتی برای فعالیت‌های اکتشافی و معدنی دارند را برای شفاف‌سازی و تسهیل رویه صدور مجوزها در سامانه کاداستر قرار دهد. وی افزود: حتی تاکید شد در صورتی که نیاز به حفظ محرمانگی وجود دارد، امکان مخفی کردن عرصه‌ها از دید عموم فراهم است؛ به این صورت که محدوده‌های ثبتی به محض قرارگیری در عرصه‌های دارای ارزش حفاظتی، وارد فاز استعلام از سازمان یادشده می‌شوند. همانطور که عرصه‌های پرتوزای سازمان انرژی اتمی در سامانه کاداستر وجود دارد اما از دید عموم پنهان است و در صورت ثبت درخواست برای محدوده‌های پرتوزا، گزینه استعلام از سازمان انرژی اتمی فعال می‌شود. اما متاسفانه تاکنون شاهد تکمیل اطلاعات از سوی وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی نبوده‌ایم.

▣ نتایج شفاف‌سازی اطلاعات

این کارشناس معدن در ادامه عملکرد دو سازمان حفاظت محیط‌زیست و جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری را نسبت به تکمیل اطلاعات محدوده‌های مهم مناسب توصیف کرد و گفت: درک مناسب از اهمیت و کاربرد سامانه کاداستر در اعلام عرصه‌های مجاز برای فعالیت، همچنان در وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی وجود ندارد. اما از سوی دیگر، نهادهای مسئول حفاظت محیط‌زیست، این اهمیت را به‌خوبی دریافته‌اند. سازمان حفاظت محیط‌زیست و سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری دریافتند اگر محدوده‌ای در مناطق حفاظت شده چهارگانه واقع باشد، بایستی استعلام فقط از سازمان حفاظت محیط‌زیست صورت گرفته و اگر محدوده خارج از مناطق حفاظت‌شده چهارگانه و در داخل اراضی ملی باشد، استعلام از سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری حاصل شود. این تصمیم منطقی نتیجه شفاف‌سازی اطلاعات در بستری به نام سامانه کاداستر است.

▣ تعارضات قانونی نهادهای دولتی

این فعال معدنی همچنین به اهمیت مولفه زمان در فعالیت‌های معدنی اشاره کرده و بی‌توجهی سازمان‌های متولی بخش معدن به این موضوع راعامل زیاندهی فعالان معدنی معرفی کرد. او در توضیح این موضوع گفت: تمام گام‌های فعالیت‌های اکتشافی و معدنی از دید حقوقی مشمول گذر زمان هستند؛ به این معنا که در گذر زمان به دلیل وضع محدودیت برای فعالیت، سرمایه‌گذار معدنی ضرر و زیان خواهد دید و فعالیت از صرفه اقتصادی آن خارج می‌شود. عمده محدودیت‌ها و ممنوعیت‌های پیش‌آمده برای معدنکاری، از سوی نهادهای دولتی و تعارض میان آنها سرمنشا می‌گیرند. به‌عنوان مثال، ۵ سال پیش در یکی از استان‌های شمال غربی کشور پروانه بهره‌برداری برای ماده معدنی طلا صادر شد. طبق ضوابط، بهره‌بردار موظف به ارائه طرح ارزیابی زیست‌محیطی بود. طرح معدنکاری در این پهنه با تامین هزینه از سوی بهره‌بردار توسط یکی از مجموعه‌های مورد اعتماد سازمان حفاظت محیط‌زیست تهیه و ارائه شد. همچنان پس از ۵ سال باوجود انجام شدن تمامی وظایف و تعهدات، بهره‌بردار همچنان در انتظار پاسخ و اجازه از سوی سازمان حفاظت محیط‌زیست است. اما در این میان نامه‌ای از سوی سازمان صنعت، معدن و تجارت استان مربوطه به این بهره‌بردار ابلاغ شده که به دلیل عدم فعالیت، پروانه بهره‌برداری او در شرف ابطال است. زینال‌زاده ادامه داد: زمان‌بر شدن بی‌دلیل جواب استعلام‌ها برای فعالیت‌های معدنی، موجب کاهش ارزش ریالی سرمایه‌گذاری در معادن می‌شود. این موضوع غیر از وارد کردن زیان به فعالان معدنی، بخش معدن را از نظر امنیت سرمایه‌گذاری بی‌ثبات می‌کند.

ذات معدنکاری پرمخاطره است

زینال‌زاده تصمیم‌گیری‌های شخصی و سلیقه‌ای نهادهای دولتی در صدور مجوزها را به زیان فعالیت‌های بخش معدن عنوان کرد و گفت: معدنکاری یک فعالیت اقتصادی اشتغالزای پایدار و پرریسک بوده و ذات عملیات اکتشاف و معدنکاری از دید مهندسی بسیار پیچیده است. اگر بخواهیم فعالیت معدنی را با یک پروژه عمرانی مقایسه کنیم، خواهیم دید در عملیات عمرانی محاسبات دقیق و نقشه با دقت بالا طراحی شده و پروژه قدم به قدم قابل مشاهده و پایش است. اما در عملیات معدنی از اکتشاف تا زمان استحصال، تمام محاسبات درباره کشف چیزی است که تنها در عملیات بهره‌برداری قابل مشاهده است؛ بنابراین فعال اکتشافی و معدنی با چالش‌های بسیار زیادی در تعیین حدود، کمیت و کیفیت ذخیره معدنی روبه‌رو است. از طرفی باید پاسخگوی سازمان جنگل‌ها، سازمان حفاظت محیط‌زیست، سازمان انرژی اتمی و... باشد. تمام این مسائل در صورتی است که اعتراض معارضان محلی، عملیات معدنی را متوقف نکند. تمامی این موارد بخش معدن را با بی‌ثباتی روبه‌رو کرده و با استمرار این روند، شاهد خروج سرمایه‌ها از بخش معدن خواهیم بود.

▣ بروکراسی زمان‌بر عامل بی‌ثباتی

مهدیه آزادی، فعال معدنی در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» به آسیب‌های طولانی شدن روند صدور مجوزهای فعالیت معدنی پرداخت. او این گذر زمان را یکی از عوامل ناامن شدن سرمایه‌گذاری و فعالیت در بخش معدن معرفی کرد و در این‌باره توضیح داد: صدور پروانه‌ها و مجوزهای فعالیت معدنی در اغلب مواقع بیش از حد زمان‌بر است.

از نخستین مراحل معدنکاری مانند اکتشافات تا اقدامات پایانی و بهره‌برداری، روند پاسخگویی به استعلام‌ها و صدور مجوزها زمان‌بر بوده و گاه دیده شده تا ۱۰ سال هم این رویه طول کشیده است.

می‌توان گفت زمان‌بر بودن روند اعطای مجوزها از مسائل مهمی است که فعالیت‌های بخش معدن را با بی‌ثباتی همراه کرده است؛ چراکه بر اثر گذر زمان ممکن است فعالیت معدنی روی معدن مورد نظر دیگر صرفه اقتصادی نداشته و در عمل تمامی زحمات بدون فایده خواهند شد. آزادی همچنین به دیگر معضلات بروکراسی موجود در بخش معدن اشاره کرد و گفت: عوارض گمرک، مالیات‌های موجود بر صادرات مواد معدنی، حقوق‌های سنگین دولتی، مراحل سخت اعطای وام و تسهیلاتی بانکی همه و همه از دیگر مشکلاتی هستند که رفع آنها تنها به‌دست نهادهای دولتی متولی بخش معدن و سایر سازمان‌های دولتی امکان‌پذیر است. باید توجه داشت در صورت رفع این مشکلات یادشده و تصحیح بروکراسی مرتبط با بخش معدن، عرصه برای ورود سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی بیش از پیش فراهم خواهد شد. این فعال معدنی معتقد است در صورت رفع مشکلات بروکراسیک بخش معدن، شاهد فعال‌سازی بیشتر معادن و اشتغالزایی گسترده این بخش خواهیم بود.

▣ خودداری سازمان‌ها از صدور مجوزها

آزادی نقش تصمیم نهادهای دولتی در روند فعالیت‌های بخش معدن را پررنگ توصیف کرد. از این رو، به عقیده او اصلاح رویکردهای نهادهای دولتی بخش زیادی از مشکلات معادن را رفع خواهد کرد.

این فعال معدنی در ادامه صدور پروانه‌های اکتشافی برای فعالان معدنی را یکی از چالش‌برانگیزترین مشکلات امروزه بخش معدن کشور معرفی کرد. او ضمن اشاره به عقد تفاهمنامه‌های نامناسب میان وزارت صنعت، معدن و تجارت و سازمان حفاظت محیط‌زیست و جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری، آنها را برای معدنکاران محدودیت‌آفرین توصیف کرده و گفت: طی سال‌های اخیر با منعقد شدن تفاهمنامه‌هایی به دلیل یا بهتر می‌توان گفت به بهانه حراست منابع طبیعی از فعالیت معدنی، مشکلات زیادی برای فعالیت معادن پیش آمده است. ایجاد موانع برای صدور پروانه‌های اکتشافی، آغاز فعالیت معادن و بهره‌برداری از این دست مشکلات هستند. براساس این تفاهمنامه‌ها، صدور نهایی مجوزهای اکتشافی برعهده سازمان حفاظت محیط‌زیست و سازمان جنگل‌ها بوده که این اتفاق معدنکاران را با چالش‌های زیادی مواجه کرده است. وی ادامه داد: از جمله این چالش‌ها می‌توان به ممانعت‌های گسترده در صدور مجوزهای اکتشافی و پروانه‌های بهره‌برداری اشاره کرد که این موضوع نشانگر محدودیت‌آفرینی تفاهمنامه‌ها منعقد شده برای سازمان‌های متولی بخش معدن است. این ممانعت‌ها و محدودیت‌ها امنیت سرمایه‌گذاری در بخش معدن را برای تمامی نقاط ایران دچار مخاطره کرده و در این شرایط کمتر کسی حاضر است تا منابع مالی خود را وارد فعالیت‌های معدنی کند.

▣ سخن پایانی

بنا بر نظر کارشناسان مشکلات موجود در حوزه‌های اقتصادی کشور به‌ویژه بخش معدن باعث شده ضمن توقف توسعه، شاهد نوعی عقبگرد در اقتصاد کشور باشیم. از سوی دیگر، نباید تنها فعالیت معادن و بهره‌گیری از ذخایر معدنی اولویت معدنکاران باشد. حفظ و حراست از منابع طبیعی در کنار گسترش فعالیت‌های معدنی و صنعتی می‌تواند منجر به شکل‌گیری توسعه پایدار و افزایش انتفاع اقتصادی در کنار صیانت از محیط‌زیست شود.

اخبار

رکوردهای فولاد خوزستان در بحران‌های گازی و برقی

افزایش عمر نسوز در بحث صرفه جویی در هزینه‌ها به کمک فولاد خوزستان آمده است. زیرا بخشی از این ماده از طریق واردات تامین می‌شود و حالا افزایش عمر نسوز می‌تواند در کاهش هزینه‌ها نقش آفرین و بهره‌وری را افزایش دهد و فولاد خوزستان را که قطب تولید فولاد کشور است را به توسعه پایدار نزدیک کند. به گزارش دنیای معدن، تولیدکنندگان فولاد کشور با ثبت رکوردهایی در بخش‌های مختلف سعی بر آن دارند تا با سبقت از یکدیگر کیفیت را همزمان با کمیت ارتقا دهند. حال فولاد خوزستان در بخش عمر نسوز رکوردی از خود ثبت کرده است که می‌تواند نقش مهمی در ارتقای کیفی ایفا کند. درواقع رکورد عمر نسوز کوره‌های فولاد خوزستان با ۸۲۶ ذوب شکسته شد. براساس این رکورد افزایش تعداد ذوب به ازای هر نوسازی نسوز کوره به دلیل کم کردن تعداد نوسازی‌ها در سال و افزایش زمان بهره‌برداری مفید از کوره در شرکت فولاد خوزستان از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. این اقدام فولاد خوزستان گامی مهم در راستای افزایش بهره‌وری است که منجر می‌شود عمر کوره نیز افزایش پیدا کند. نباید فراموش کرد که مواد نسوز یکی از مواد استراتژیک در این مجموعه است. این اهمیت به اندازه‌ای است که اگر مشکلی در تامین این ماده ایجاد شود می‌تواند تولید را از حرکت باز نگه دارد، درنتیجه افزایش رکورد بسیار مهم خواهد بود زیرا این موضوع به افزایش تولید می‌انجامد. از سویی دیگر افزایش عمر نسوز در بحث صرفه جویی در هزینه‌ها به کمک فولاد خوزستان آمده است. زیرا بخشی از این ماده از طریق واردات تامین می‌شود و حالا افزایش عمر نسوز می‌تواند در کاهش هزینه‌ها نقش آفرین و بهره‌وری را افزایش دهد و فولاد خوزستان را که قطب تولید فولاد کشور است را به توسعه پایدار نزدیک کند. اما اهمیت تامین نسوز به اندازه‌ای است که فولاد خوزستان در این زمینه وارد سرمایه‌گذاری در بالادست شده است تا بتواند دغدغه تامین مواد اولیه و کاهش هزینه را از میان بردارد. هر دو آیتم در افزایش بهره‌وری موثر است. در نتیجه هر کجا توان داخلی وجود داشته باشد فولاد خوزستان برای حمایت و سرمایه‌گذاری پیش قدم خواهد شد. در بحث تامین مواد نسوز نیز این مجموعه با اعتماد به تولیدکنندگان داخلی به تامین نیاز خود پرداخته است. درواقع فولاد خوزستان با ارتقای سطح کیفی و همچنین سرمایه‌گذاری در بالادست برای تامین مواد اولیه، مسیر خود را برای تصاحب بیشتر بازار هموار تر می‌کند. بهبود کیفی بار فلزی کوره‌ها (آهن اسفنجی) و آمادگی تجهیزات، تنظیمات کوره، ماشین‌آلات و تجهیزات سرویس دهنده به کوره، بخشی از عوامل افزایش عمر نسوز به شمار می‌آیند. بدون شک این دستاورد نتیجه توسعه فعالیت‌های واحد R&D خواهد بود که در رشد کیفی واحدهای فولادی نقش مهم ایفا می‌کند و شاید اصلی‌ترین پیام این رکورد آن باشد که توجه به ارتقای تکنولوژی و تجهیزات در کنار اهمیت بهره‌وری علاوه بر رکورد شکنی، توان تولید مجموعه‌های فولادی را بالا می‌برد. درحال‌حاضر در کنار شرایط تحریم، با توجه به تصمیم دولت برای افزایش نرخ انرژی، فولادسازان باید در بخش‌های دیگر تلاش کنند با افزایش بهره‌وری توان رقابتی خود در بازار داخلی و صادراتی افزایش دهند. اهمیت ثبت این رکوردها درست در شرایط بحرانی نمود پیدا می‌کند که تولیدکنندگان در تلاش برای حفظ جایگاه خود هستند. فولاد خوزستان نیز این دستورالعمل را روی میز قرار داده تا در شرایط فعلی کمترین خدشه به بخش تولید وارد شود.

برگزاری جلسات تولید مجتمع‌های مس سرچشمه و شهربابک

جلسات تولید «مجتمع مس سرچشمه و شهربابک» با حضور اردشیر سعدمحمدی مدیرعامل شرکت ملی صنایع مس ایران برگزار شد. به گزارش مس پرس، این جلسات با هدف بررسی وضعیت تولید از ابتدای امسال تاکنون و روند طرح‌های توسعه با حضور حسین احمدی عضو هیات‌مدیره و مدیر مجتمع مس سرچشمه، حسین ابراهیمی‌نسب مدیر مجتمع مس شهر بابک، محمدجواد خلیلی مشاور مدیرعامل و مدیر گروه روابط عمومی و جمعی از معاونان و مدیران دو مجتمع در سالن اجتماعات معاونت بهره‌برداری سرچشمه و سالن دکتر نیازمند مجتمع شهربابک برگزار شد.

لازم به ذکر است جلسات تولید هر ماه در مجتمع‌های مس سرچشمه و شهربابک با حضور اردشیر سعدمحمدی به‌منظور سرعت بخشیدن به روند تولید برگزار می‌شود.

صنعت فولاد زمین‌گیر می‌شود؟

عکس: روزگار معدن

گروه معدن

صنعت فولاد به دلیل سیاست‌های داخلی اشتباه با مشکلات بزرگی روبه رو شده که احتمالا در نتیجه این مشکلات جایگاه جهانی خود به‌عنوان دهمین تولیدکننده بزرگ فولاد دنیا را از دست خواهد داد. قطعی برق شرکت‌های فولادی در تابستان امسال باعث شد تا تولید فولاد ایران در نیمه نخست امسال، بیش از دو میلیون تن کمتر از نیمه نخست سال گذشته باشد. درحال‌حاضر نیز بحران گاز در ابعاد بزرگ‌تری نسبت به بحران برق در حال آسیب رساندن به صنعت فولاد ایران است. در همین حین، نرخ برق مصرفی شرکت‌های فولادی در امسال ۵ برابر و نرخ گاز آنها بیش از ۴ برابر شده است. آیا با این بحران‌ها نتیجه‌ای جز زمین‌گیر شدن صنعت فولاد رقم خواهد خورد؟

به گزارش چیلان، برای امسال، برنامه این بود که با ظرفیت‌های ایجادشده تولید فولاد ایران به ۳۳ تا ۳۴ میلیون تن برسد. اما حالا با بحران‌های ایجادشده و سیاست‌های اشتباه مشخص شده که نه تنها این برنامه محقق نخواهد شد، بلکه تولید فولاد ایران نسبت به سال ۹۹ نیز کاهش چشمگیری را تجربه خواهد کرد.

از بحران تأمین برق تا بحران تأمین گاز

بحران قطعی برق شرکت‌های فولادی، نه تنها این شرکت‌ها را از برنامه امسال‌شان عقب انداخت، بلکه باعث شد تا کل تولید فولاد ایران در نیمه نخست امسال، ۱۴ درصد کمتر از نیمه نخست سال گذشته باشد. تولید فولاد ایران از بیش از ۱۵ میلیون تن در نیمه نخست سال ۹۹ به ۱۲ میلیون و ۹۹۴ هزار تن در نیمه نخست امسال رسید. در آغاز پاییز شرکت‌های فولادی با رشد تولید، بخشی از این عقب‌ماندگی را جبران کردند اما از اواخر آبان و اوایل آذر، هشدارهای قطع گاز توسط شرکت‌های گاز منطقه‌ای به مانعی در برابر جهش تولید در صنعت فولاد تبدیل شد. هیچ‌کس نفهمید که چرا در تابستان امسال این شرکت‌های فولادی بودند که تقریبا به تنهایی بار کاهش مصرف برق را به دوش کشیدند. به همین ترتیب، در فصل سرد امسال نیز کسی متوجه نمی‌شود که چرا این فولادی‌ها هستند که باید در اولویت قطع گاز قرار گیرند. صنعت فولاد، به‌عنوان یک صنعت پیشران و مادر، نقش بی‌بدیلی در اقتصاد ایران دارد؛ اما مثل این‌که فعلا کسی متوجه این موضوع نیست و دیواری نیز کوتاه‌تر از دیوار فولادی‌ها پیدا نمی‌شود. واقعیت این است که قطعی گاز برای شرکت‌های فولادی بسیار مخرب‌تر از قطعی برق است. در هنگام قطعی برق، برخی شرکت‌ها می‌توانستند در شب، فعالیت تولیدی داشته باشند اما در قطعی گاز امکان فعالیت، چه در روز و چه در شب وجود ندارد. در کنار این، گاز در بخش آهن‌سازی هیچ جایگزینی ندارد و تعطیلی تولید آهن اسفنجی به‌معنای تعطیلی واحدهای فولادسازی است. احتمالا بحران گاز برای شرکت‌های فولادی تا اواخر بهمن و اوایل اسفند وجود خواهد داشت. با یک حساب سرانگشتی، بحران قطعی برق و گاز در امسال مجموعا باعث خواهد شد تا تولید فولاد ایران در امسال نسبت به سال گذشته حداقل بیش از ۴ میلیون تن کاهش یابد. این به معنای کاهش حداقل ۱۳ درصدی تولید فولاد ایران نسبت به سال ۹۹ است. اما صرف مقایسه تولید امسال با تولید سال قبل، همه چیز را بازگو نمی‌کند: درست‌تر این است که تولید امسال با برنامه تولید امسال مقایسه شود. برنامه تولید فولاد برای امسال بین ۳۳ و ۳۴ میلیون تن بوده و در برآوردی خوش‌بینانه، تولید امسال ۷ تا ۸ میلیون تن کمتر از برنامه خواهد بود!

بحران افزایش نرخ گاز و برق

در امسال صنعت فولاد تنها قربانی کسری برق و گاز در کشور نشد بلکه نرخ گاز و برق مصرفی این صنعت نیز افزایش شدیدی را تجربه کرد. نرخ برق صنایع فولاد از ۱۰۰ تومان به ازای هر کیلو وات ساعت به بیش از ۵۰۰ تومان رسید و بیش از ۵ برابر شد و نرخ گاز آنها نیز از هر مترمکعب ۳۰۰ تومان به بیش از ۱۲۰۰ تومان رسید و بیش از ۴ برابر شد.

اگر نرخ گاز صنعت فولاد طبق لایحه بودجه بازهم افزایش شدیدی را در سال بعد تجربه کند، ضربات مهلکی به این صنعت وارد خواهد شد. با نرخ‌هایی که فعلا صحبت آنها مطرح است و مشکلاتی نیز که در زمینه تأمین پایدار برق و گاز وجود دارد، در نخستین گام واحدهای ذوب القایی بالاجبار تعطیل خواهند شد. حدود ۱۲۰ کوره القایی در کشور وجود دارد و مجموع تولید فولاد این کوره‌ها، حدود ۵ میلیون تن در سال است. نصف نیاز داخلی کشور به شمش فولادی را کارخانجات ذوب القایی تأمین می‌کنند و تعطیلی این کارخانجات، ضربه بسیار بزرگی به صنعت فولاد ایران و اشتغال آن خواهد بود.

بحران‌هایی که آنها را توصیف کردیم تنها دامن واحدهای ذوب القایی را نخواهد گرفت بلکه رفته رفته به سراغ سایر حلقه‌های زنجیره فولاد نیز خواهد آمد. در نتیجه سیاست‌های غلط، صنعت فولاد ایران در وضعیت اورژانسی قرار گرفته و این صنعت نیازمند عملیات نجاتِ فوری است؛ در غیر این‌صورت، صنعتی که به‌دشواری و با صرف هزینه بسیار، تا جایگاه دهم جهانی صعودی کرده است، «به‌سادگی» و به‌سرعت جایگاه جهانی خود را از دست خواهد داد.

شاهد مدیریت اشتباه در زنجیره فولاد هستیم

یک عضو اتاق بازرگانی ایران با اشاره به اینکه در سال جدید میلادی شاهد افزایش تقاضای فولاد سنگ آهن هستیم، گفت: صنعت فولاد برای تحقق اهداف سال ۱۴۰۴ باید برنامه‌های توسعه‌ای خود را به آب‌های جنوبی کشور منتقل کند تا فشاری را برای تأمین منابع سنگ آهن خود احساس نکند.

بهرام شکوری در گفت‌وگو با فولادبان افزود: با وجود اینکه بسیاری از کشورها برای تولید فولاد از قراضه به عنوان ماده اولیه استفاده می‌کنند و با توجه به تغییراتی که در چند ماه اخیر در زیرساخت تولیدکنندگان فولاد در جهان در حال رخ دادن است، سنگ آهن به دنبال افزایش تقاضای فولاد، با افزایش تقاضا مواجه خواهد شد.

وی با اشاره به اینکه تقاضای کشوری مانند چین بعد از ماه ژانویه روی بازار جهانی سنگ آهن تأثیر مستقیم دارد، تصریح کرد: نرخ سنگ آهن در کارنامه ۵۰ سال گذشته خود همیشه دچار نوسان شده، اما نرخ سنگ آهن به طور متوسط یک روند صعودی داشته است و به نظر می‌رسد در آینده نیز نیاز به این ماده اولیه بیشتر خواهد شد.

عضو اتاق بازرگانی ایران تصریح کرد: کشور ما از نظر ذخایر سنگ آهن غنی است و این ذخایر اغلب غیرفعال هستند، اما در حوزه اکتشاف اقدامات اساسی اتفاق نیفتاده است.

در روزهای اخیر یک سرمایه‌گذاری در اکتشاف معادن صورت گرفته است که حدود ۳ تا ۴ درصد به میزان ذخایر سنگ آهن کشور اضافه خواهد کرد و به نظر می‌رسد اگر بتوانیم اکتشاف معادن کشور را تکمیل کنیم، ذخایر سنگ آهن می‌توانند افزایش پیدا کنند.

شکوری تأکید کرد: نیاز کشور به سنگ آهن مستلزم نگاه ما به آینده و مدیریت صحیح زنجیره فولاد است. گاهی اوقات فولادسازان با ترس درباره این مسئله حرف می‌زنند که ممکن است در آینده با کمبود سنگ آهن روبه‌رو شویم که این حرف قابلیت تأیید دارد و اگر مصرف ما از این ماده اولیه به درستی مدیریت نشود، قطعا به این مشکل بر خواهیم خورد.

وی اضافه کرد: ما در افق ۱۴۰۴ برنامه‌ریزی کرده‌ایم که به تولید ۵۵ میلیون تن فولاد برسیم و با این روندی که به سمت آن حرکت می‌کنیم، قطعا رسیدن به این هدف بعید به نظر نمی‌آید، اما باید به این نکته توجه کرد که با تولید ۵۵ میلیون تنی، حدود ۱۷/۷ میلیون تن فولاد مازاد در کشور خواهیم داشت و این سؤال مطرح می‌شود که آیا این سیاست، سیاست درستی است؟ آیا قصد صادرات فولاد را داریم؟

عضو اتاق بازرگانی ایران تصریح کرد: اگر می‌خواهیم توسعه‌ای در داخل کشور انجام دهیم، باید توسعه‌های خود را به سمت سواحل جنوبی کشور سوق دهیم. درحال‌حاضر حدود ۱۱ میلیون تن در سواحل جنوبی ظرفیت‌سازی شده است و این میزان باید به حدود ۱۸ میلیون تن برسد تا بتواند حدود ۵۰ میلیون تن سنگ آهن را از طریق واردات تأمین کند و فشار کمتری به ذخایر داخلی وارد کند و طبیعتا صنایع جنوب شور با شیرین‌سازی آب خلیج‌فارس مشکل آب را هم نخواهند داشت.

شکوری گفت: با توسعه صنایع در جنوب کشور حوزه حمل‌ونقل هم تحت فشار قرار نمی‌گیرد و صادرات محصولات نیز از خلیج‌فارس راحت‌تر صورت می‌گیرد، ولی شاهد مدیریت اشتباه زنجیره هستیم و توسعه‌های صنعت فولاد بیشتر در بخش مرکزی در حال رخ دادن است. با توسعه صنایع جنوب کشور، مشکلی با تأمین سنگ آهن به منظور تحقق اهداف ۱۴۰۴ و همچنین تا چند سال بعد از آن نخواهیم داشت.

فولاد آلیاژی ایران، یک شرکت فولاد مینیاتوری است

مدیرعامل شرکت فولاد آلیاژی ایران گفت: جایگاه خاص و استراتژیک این شرکت در میان صنایع فولاد کشور را تشریح کرد. علیرضا چاپچی در گفت‌وگو با چیلان گفت: شرکت فولاد آلیاژی ایران به‌عنوان یک صنعت استراتژیک، جایگاهی کاملا متمایز بین شرکت‌های فولادی کشور دارد. در واقع، شرکت فولاد آلیاژی ایران، یک شرکت فولاد مینیاتوری است که با امکانات نرم‌افزاری و مغزافزاری خود، نیازهای بسیاری از صنایع مادر و تخصصی کشور را تأمین می‌کند.

چاپچی اظهارکرد: شرکت فولاد آلیاژی ایران به‌عنوان یک صنعت استراتژیک، جایگاهی کاملا متمایز بین شرکت‌های فولادی کشور دارد. در واقع، شرکت فولاد آلیاژی ایران، یک شرکت فولاد مینیاتوری است که با امکانات نرم‌افزاری و مغزافزاری خود، نیازهای بسیاری از صنایع مادر و تخصصی کشور را تأمین می‌کند. صنایع خاص و مهمی همچون خودروسازی، نفت، گاز و پتروشیمی، ابزارسازی و ماشین‌آلات و ادوات صنعتی و صنایع مفتولی و پیچ و مهره از محصولات تولیدی در این شرکت تغذیه می‌کنند.

فولاد آلیاژی، تأمین‌کننده نیاز ۱۶ صنعت مادر

وی ادامه داد: مولفه‌های ذکرشده باعث شده تا شرکت فولاد آلیاژی ایران به‌عنوان یک صنعت استراتژیک بالغ بر ۲ هزار سایز و گرید محصول تولید کند. این محصولات نیازهای بالغ بر ۱۶ صنعت مادر و تخصصی را تأمین می‌کنند.

افزایش سرمایه فولاد آلیاژی ایران از محل سود انباشته

مهندس چاپچی در گفت‌وگو با خبرنگار چیلان تصریح کرد: شرکت فولاد آلیاژی ایران جهت تأمین منابع مالی اجرای طرح توسعه یزد یک، برنامه افزایش سرمایه ۱۰۰ درصدی از محل سود انباشته را کلید زده است و با این طرح، سرمایه شرکت از ۱۲۰۰ میلیارد تومان به ۲۴۰۰ میلیارد تومان افزایش خواهد یافت. مدیرعامل شرکت فولاد آلیاژی ایران در پایان توضیح داد: این افزایش سرمایه تماماً از محل سود انباشته است و نیاز به آورده نقدی سهامداران نیست.

خوشبختانه شرکت فولاد آلیاژی ایران جایگاه خوبی نیز در بازار سرمایه دارد و سرمایه‌گذاران نسبت به جایگاه استراتژیک این شرکت، آگاهی و شناخت دارند. افزایش سرمایه فولاد آلیاژی ایران به پیش‌برد پروژه بزرگ یزد یک، که ظرفیتی نزدیک به ۷۲۰ هزار تن در سال دارد، کمک می‌کند و امیدواریم تا قبل از پایان سال ۱۴۰۱، این پروژه به بهره‌برداری برسد.

پیام

ذوب آهن کانون ارزنده خودباوری و بومی‌سازی

سید رضا مرتضوی، استاندار اصفهان در آستانه ۲۳ دی ماه در پیامی ذوب آهن را کانون ارزنده خودباوری و بومی‌سازی در نیم قرن اخیر دانست. به گزارش روابط عمومی ذوب آهن اصفهان، در پیام سید رضا مرتضوی، استاندار اصفهان آمده است: «بی‌تردید در صنعت بین‌المللی صنعت ذوب‌آهن همواره یکی از صنایع تخصصی و مادر بوده و این مجموعه، به عنوان کانون ارزنده خودباوری و توانمندسازی بومی در طول ۵۰ سال معاصر به خصوص پس از انقلاب شکوهمند انقلاب اسلامی و در طول دوران دفاع مقدس و پس از آن در دوران‌های مختلف به گونه‌ای جهادی و تحسین برانگیز در راستای ایجاد تحولات ساختاری و عملیاتی با رویکردی مدیریتی بر مبنای آینده محوری در راستای بومی‌سازی این صنعت بنیادین نقشی بی‌دلیل ایفاد کرده و می‌کند. بی گمان نقش این مجتمع صنعتی در سازندگی پویا و پایدار صنایع راهبردی کشور بر همگان محرز و تحسین برانگیز بوده و صنعتگران جهادی این جبهه راهبردی با ممارست مجدانه و کوشش‌های ساعیانه خود توانسته‌اند در انتقال سازنده دانش فنی و ساخت صنایع بزرگ و مهم و زیربنایی به گونه‌ای موفق و اثرگذار حاضر شده و این مجتمع صنعتی با بهره‌مندی از خرد جمعی و مدیریت آگاه و آینده نگر توانسته است، همچون سایر پیشرفت‌ها در تحقق رسالت فرهنگی، اجتماعی و ورزشی خود نیز با بهره‌مندی از ظرفیت‌های بومی و ملی نقشی بسزا و ژرفی ایجاد کرده و جایگاهی ممدوح در شاخص مشارکت همگانی در مقولاتی نظیر پدافند غیرعامل، تربیت نیروی متخصص و تحول‌آفرین، بومی‌سازی و خلق ابزار و تجهیزات راهبردی و... خلق کند.

حضور کارخانه ذوب آهن اصفهان در جغرافیای سختکوش شهرستان لنجان ایجادکننده بسترهای بی‌همتا و نافعی بالاخص در محوریت با موضوعاتی همچون مشارکت‌های عمومی، حوادث غیرمترقبه و... بوده که می‌توان به مشارکت فعال و مستمر نیروهای جان برکف و ایثارگر در جنگ تحمیلی، از جمله تقدیم ۲۹۰ شهید گرانقدر به نظام مقدس جمهوری اسلامی اشاره کرد و اعتقاد راسخ هرم انسانی متعهد متفکر و متعبد این اکوسیستم پویای صنعتی خبر دارد. رویکرد مدیریت شده این مجتمع عظیم صنعتی در شرایط جنگ ناجوانمردانه اقتصادی با موضوع تولید موفق انواع ریل بر اساس استانداردهای جهانی با حجمی بالغ بر ۵۵ هزار تن، نقش مهم این صنعت مادر را در اجرای پروژه‌های ریل ملی تبیین و مبرهن می‌سازد. همچنین کاهش ۵۰ درصدی برداشت آب از حوضه آبی زاینده طی ۱۰ سال اخیر و گسترش جنگل دست کاشت با وسعتی افزون بر ۱۶ هزار و ۵۰۰ هکتار گواهی موکد بر رویکرد مدیریت سبز این صنعت است. در پایان با تقدیر از همه دست‌اندرکاران این مجتمع عظیم صنعتی، فرهنگی، اجتماعی و ورزشی که نقش بسزا در مولفه اقتصاد مقاومتی ایفاد کرده و می‌کند و با اتخاذ تمهیدات سازنده و پیشرو در جبهه تولید و عرصه مسئولیت اجتماعی مشفقانه در راستای پیشبرد اهداف متعالی کشور و دولت مردمی گام بر میدارند. سالروز تاسیس ذوب آهن اصفهان را به مردم شریف ایران و به ویژه به مدیریت خدوم، کارگزاران و کارگران تلاشگر و زحمتکش این صنعت و خانواده‌های محترم ایشان تبریک و تهنیت عرض می‌کنم.»

برگزاری سومین جشنواره و نمایشگاه ملی فولاد ایران در دهه فجر

رئیس انجمن فولاد با اشاره به تعیین زمان جدید برگزاری سومین جشنواره و نمایشگاه‌ملی فولاد ایران اشاره کرد وگفت: این جشنواره و نمایشگاه با رویکرد بومی‌سازی و توسعه تکنولوژی و در راستای بهره‌برداری حداکثری از توانمندی‌های داخلی زنجیره آهن و فولاد کشور از سنگ آهن تا محصول نهایی به دستاوردهای خوبی دست خواهد یافت.

بهرام سبحانی اظهارکرد: این رویداد ملی، قرار بود خردادماه برگزار شود که با عدم موافقت ستاد ملی مقابله با کرونا به تعویق افتاد.

پس از شتاب خوبی که در واکسیناسیون عمومی صورت گرفته و با توجه به پایداری نسبی وضعیت کنترل کرونا، این رویداد ملی با کسب مجوزهای لازم، به صورت ترکیبی (حضوری و مجازی) و همچنین پخش زنده تلویزیونی از ۱۹ تا ۲۱ بهمن ماه امسال و مقارن با دهه مبارک فجر در هتل المپیک برگزار می‌شود.

ریزش نرخ طلا شدت می‌گیرد؟

گروه معدن

اونس طلا هفته گذشته در واکنش به سیگنال بانک مرکزی امریکا برای افزایش سریع‌تر نرخهای بهره، بیش از ۳۵ دلار ریزش کرد اما تحلیلگران می‌گویند انتظارات برای تحکیم سیاست پولی ممکن است به اوج خود رسیده باشد و فضا را برای این فلز ارزشمند مساعد کند.

به گزارش ایسنا، در معاملات روز جمعه بازار امریکا هر اونس طلا با هشت دلار و ۲۰ سنت معادل ۰.۵ درصد افزایش، در ۱۷۹۷ دلار و ۴۰ سنت بسته شد اما برای کل هفته ۱.۷ درصد کاهش داشت.

خبر مهمی که هفته گذشته بازار طلا را شوکه کرد، انتشار جزییات نشست دسامبر بانک مرکزی امریکا بود که نشان داد بازار کار بهبود پیدا کرده و تورم مشکل‌زا ممکن است افزایش سریع‌تر نرخهای بهره را ایجاب کند. طلا دارایی امن در برابر تورم شناخته می‌شود اما به افزایش نرخهای بهره امریکا که هزینه نگهداری این فلز ارزشمند را افزایش می‌دهد، به شدت حساس است.

جزییات نشست ماه دسامبر بانک مرکزی امریکا که روز چهارشنبه منتشر شد، نشان داد مقامات بانک مرکزی درباره کاهش مجموع دارایی‌های در اختیار این بانک و افزایش سریع‌تر از موعد نرخهای بهره برای مبارزه با تورم گفت‌وگو کرده‌اند.

تحلیلگران می‌گویند با توجه به افزایش موارد ابتلا به واریانت اُمیکرون در دسامبر و ژانویه، این دیدگاه ممکن است تاریخ گذشته باشد.

بارت میلک، مدیر استراتژی جهانی شرکت «تی دی سیکیوریتیز» به کیتکونیوز گفت: اُمیکرون بدون تاثیر نبوده است و ما شاهد تاثیر آن بر آمار اشتغال بوده‌ایم.

اقتصاد امریکا در دسامبر ۱۹۹ هزار شغل ایجاد کرد که بسیار پایین‌تر از پیش‌بینی اقتصاددانان برای اضافه شدن ۴۰۰ هزار شغل جدید بود. آمار اشتغال نوامبر هم به رقم ۲۴۹ هزار شغل بازبینی شد. در این بین، نرخ بیکاری امریکا به ۳.۹ درصد کاهش یافت که بهتر از پیش‌بینی نرخ ۴.۱ درصد بود.

بارت گفت: آمار اشتغال یاس بزرگی ایجاد کرد اما با وجود اشتغالزایی ضعیف، این دیدگاه وجود دارد که فشارهای تورمی همچنان ادامه دارند و طلا همچنان می‌تواند در سه ماهه نخست امسال به میزان ۴۰ تا ۵۰ دلار صعود کند. اما پس از آن نرخ احتمالا پایین‌تر می‌رود. هیچ تضمینی وجود ندارد که فدرال رزرو خوددار باشد. بازار بر این باور است که فدرال رزرو با قدرت عمل می‌کند اما من مطمئن نیستم آنها قادر به انجام چنین کاری باشند.

فیلیپ استرایبل، استراتژیست ارشد شرکت «بلو لاین فیوچرز» به کیتکونیوز گفت: طلا از این ریزش نرخ بهبود خواهد یافت و ما از این اصلاح قیمت، برای خرید طلا استفاده می‌کنیم.

درحال‌حاضر طلا در کف محدوده نرخ اخیرش معامله می‌شود و خرید در این سطوح نرخ ارزش دارد اما ما همچنان عامل تاثیرگذار بزرگی نداریم تا نرخ طلا به میزان قابل توجهی افزایش دهد.

پرسشی که بازارها را مشغول کرده است این است که بانک مرکزی امریکا در سال ۲۰۲۲ چند دور می‌تواند نرخهای بهره را افزایش دهد؟

ادوارد مویا، تحلیلگر ارشد بازار شرکت OANDA اظهار کرد: طلا هفته بدی داشت اما وقتی در نظر بگیرید که بازده اوراق خزانه ۱۰ ساله از ۱.۵۳ درصد به ۱.۷۵ درصد افزایش پیدا می‌کند، می‌تواند وضعیت بدتری پیدا کند. سطح ۱۷۷۰ دلار می‌تواند سطح حمایتی خوبی برای طلا در معاملات هفته جاری باشد.

اورت میلمان، کارشناس فلزات ارزشمند شرکت "گینزویل کوینز" گفت: عوامل بلندمدت همچنان از قیمت‌های بالاتر طلا پشتیبانی می‌کنند.

حتی اگر نرخهای بهره افزایش پیدا کند، تورم بالا به معنای آن است که نرخهای واقعی منفی است. این امر برای طلا مثبت است. همچنین در دو سیکل قبلی افزایش نرخهای بهره، طلا عملکرد بسیار خوبی در ابتدای افزایش نرخها داشت و می‌توانیم شاهد تکرار این وضعیت در زمان افزایش نرخهای بهره در سال میلادی جاری باشیم و اونس طلا ممکن است تا سطح ۱۹۰۰ دلار صعود کند.

بر اساس گزارش کیتکونیوز، هفته جاری یکی از آمارهای اقتصادی که مورد توجه بازار خواهد بود، جدیدترین نرخ تورم امریکاست که روز چهارشنبه منتشر می‌شود. بازارها پیش‌بینی می‌کنند شاخص نرخ مصرف‌کننده در دسامبر بر مبنای سالانه به هفت درصد رشد کرده است.

همچنین شاخص نرخ تولیدکننده و آمار متقاضیان بیمه بیکاری روز پنج شنبه و آمار خرده فروشی امریکا روز جمعه منتشر می‌شوند.

بازارها همچنین به جلسه انتصاب جروم پاول، رئیس فدرال زرو در برابر کمیته بانکی، مسکن و امور شهری سنای امریکا که روز سه شنبه برگزار می‌شود، توجه خواهند داشت.

خبر

دستور تعطیلی معادن زغال‌سنگ حادثه‌خیز در روسیه

رئیس‌جمهور روسیه به دولت این کشور دستور داد تا تعطیلی معادن زغال‌سنگ حادثه خیز را به طور مداوم در دستور کار داشته باشد. به گزارش تسنیم، بر اساس دستورالعمل‌های ریاست‌جمهوری روسیه که توسط کرملین منتشر شد، پس از نشستی درباره وضعیت منطقه کوزباس در سیبری، ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور این کشور به دولت دستور داد تا تعطیلی معادن زغال‌سنگ حادثه خیز را به طور مداوم در دستور کار داشته باشد. این نشست در ماه دسامبر و به دنبال حادثه ای در معدن زغال سنگ Listvyazhnaya در منطقه Kemerovo در ماه نوامبر برگزار شد که منجر به کشته شدن ۵۱ نفر از جمله ۵ امدادگر شد. بر اساس این گزارش، دو پرونده جنایی به دلیل نقض الزامات ایمنی صنعتی و سهل انگاری که منجر به مرگ معدنچیان شد، تشکیل شده است. در سند منتشر شده توسط کاخ کرملین آمده است که اتخاذ تدابیرلازم (پس از گفتگو با اتحادیه‌های کارگری و سایر سازمان‌های ذی‌ربط) برای تعطیلی مستمر معادن زغال‌سنگ حادثه خیز (با در نظر گرفتن و تحلیل پیامدهای این تعطیلی برای اقتصاد و حوزه اجتماعی) ضروری است. بر اساس این سند، به دولت روسیه نیز دستور داده شده است تا مسائلی را تا اول ماه مه سال جاری میلادی برای افزایش ایمنی معدن و بهبود شرایط کار در معادن زغال سنگ بررسی کند. دولت روسیه باید در صورت لزوم (پس از مشخص شدن نتایج گفتگو با اتحادیه‌های کارگری و سایر سازمان‌های ذی‌ربط) اقداماتی را برای بهبود شرایط کار در حوزه صنعت زغال‌سنگ، افزایش ایمنی کار معدن و کاهش میزان حوادث و آسیب‌های روانی در این منطقه اتخاذ کند. ماه گذشته در حادثه انفجار گاز متان در معدن زغال سنگ Listvyazhnaya در منطقه سیبری، بیش از ۶۰ نفر نیز دچار جراحت شدند.

با بنیان سلامت پاسارگاد دیگر نگران هزینه های گران دندانپزشکی خود نباشید

شرکت تعاونی خدمات بهداشتی و درمانی
بنیان سلامت پاسارگاد

خدمات قابل ارائه در شرکت بنیان سلامت پاسارگاد

۱- خدمات اقساط دندانپزشکی طی ۱۲ قسط ماهیانه بدون بهره

۲- خدمات تخفیفی و مزایای ویژه قابل ارائه به اعضاء باشگاه مشتریان بنیان سلامت

۳- ارائه کارت های دندانپزشکی از ۵۰ تا ۹۰ درصد پوشش به صورت انفرادی و گروهی

۴- کلیه خدمات ایمپلنت، کامپوزیت و ... با حداقل هزینه در ۴۵۰ مرکز دندانپزشکی در سراسر کشور

۵- معاینه و چکاپ و انجام خدمات دندانپزشکی بصورت یونیت سیار دندانپزشکی در محل سازمانها، شرکت ها و کارخانجات تولیدی

دارای تندیس طلایی از جشنواره ملی ارتقاء سلامت
از جشنواره ملی صنعت سلامت محور

دارای تندیس کارآفرین برتر
از همایش ملی کارآفرینان مسئولیت پذیر

SAGD
نماینده انحصاری ساجد سوئیس
در کشور جمهوری اسلامی ایران

۰۲۱-۴۳۳۱۶ (۳۰خط)

www.bonyansalamat.com

روزگار معدن

استان‌ها

۶ چهارشنبه
۲۲ دی ۱۴۰۰
۹ جمادی‌الثانی ۱۴۴۳
۱۲ ژانویه ۲۰۲۲
سال چهارم ● شماره ۷۶۸

رئیس سازمان نظام مهندسی معدن خراسان شمالی

پهنه‌های معدنی بلوکه شده خراسان شمالی آزاد شود

رئیس سازمان نظام مهندسی معدن خراسان شمالی گفت: مطالعه پهنه‌های اکتشافی معدنی استان یک سال پیش تکمیل شده اما همچنان بلوکه مانده و معدن کاران خواستار آزادسازی آن هستند. مهدی سجادی به ایرنا گفت: این امر سبب کندی اکتشاف توسط بخش خصوصی شده است. رئیس سازمان نظام مهندسی معدن خراسان شمالی تصریح کرد: قسمت جنوبی استان ظرفیت بهتری به لحاظ معادن دارد از این رو خواستار تعیین تکلیف دراین زمینه هستیم. وی افزود: در استان بیش از ۳۰ معدن مرمریت وجود دارد که عمدتا تعطیل یا نیمه فعال است، نیاز است مطالعات اکتشافی و بررسی علل تعطیلی به صورت دقیق در این معادن انجام شود، علاوه بر آن نیاز است تا احداث واحدهای سنگ بری بزرگ در استان و حمایت از واحدهای سنگ بری موجود مورد توجه قرار گیرد. رئیس سازمان نظام مهندسی معدن خراسان شمالی معارضان محلی و دولتی را از دیگر مشکلات فعالیت در بخش معدن عنوان کرد و افزود: بخش معدن بدون هیچ گونه دفاع از وظایف حاکمیتی خود در مقابل معارضان محلی و ارگان های منابع طبیعی و محیط‌زیست متضرر بوده و هست. وی تصریح کرد: برای مثال مطابق ماده ۲۴ قانون معادن استعلام برای یک بار و برای کل محدوده معدنی انجام می‌شود و ارگانهای زیربط باید در ۲ ماه نسبت به پاسخگویی و اظهار نظر برای کل محدوده انجام شود در غیر این صورت به منزله موافقت تلقی می‌شود، اما متاسفانه کارشناسان منابع طبیعی با اظهار نظرهای سلیقه‌ای و یکی انگاشتن عملیات معدنکاری با تخریب باعث بلوکه شدن بیشتر محدوده‌های معدنی و از بین رفتن امنیت سرمایه‌گذاری این بخش شده‌اند. سجادی، ضعف زیرساخت‌های معادن استان از جمله راه دسترسی، برق و آب و نیز نبود و یا کمبود واحدهای فرآوری در استان و نبود امنیت سرمایه‌گذاری در معادن استان به دلیل معارضان محلی، بوروکراسی پیچیده اداری را از دیگر مشکلات فعالیت معدن کاران در استان عنوان کرد. رئیس سازمان نظام مهندسی معدن خراسان شمالی افزود: معدن کاران برای خرید ماشین‌آلات معدنی با مشکل کمبود نقدینگی روبه رو هستند، با توجه به افزایش نجومی قیمت‌ها نیاز است این فعالان اقتصادی مورد حمایت قرار گیرند. ۲۸ ماده معدنی از ۶۸ ماده معدنی موجود در کشور در خراسان شمالی وجود دارد و میزان ذخیره قطعی معادن این استان یک میلیارد و ۵۸ میلیون تن و میزان استخراج اسمی معادن ۱۱ میلیون و ۵۰۰هزار تن است. سالانه پنج میلیون و ۸۰۰ هزار تن ماده معدنی در استان خراسان شمالی استخراج می‌شود.

روی خط خبر

جریمه ۳۰ میلیارد ریالی واحد عمده فروشی سیمان در آذربایجان شرقی

معاون نظارت و بازرسی سازمان صنعت، معدن و تجارت آذربایجان شرقی با تاکید بر تداوم نظارت‌های هوشمند، از جریمه بیش از ۳۰ میلیارد ریالی یک واحد عمده فروشی سیمان در استان خبر داد. به گزارش ایسنا، یوسف پایدار با بیان اینکه در کنار بازرسی‌های میدانی، نظارت سیستمی با استفاده از ظرفیت سامانه‌های جامع انبارها و تجارت با جدیت دنبال خواهد شد، اظهار کرد: واحد عمده فروشی یاد شده به دلیل عرضه خارج از شبکه حدود ۳۵ هزار پاکت سیمان، مرتکب تخلف شده و با معرفی به مراجع ذی‌صلاح جهت رسیدگی به پرونده تخلفاتی، رای قطعی به میزان تقریبی ۳۰ میلیارد ریال برای این واحد صادر شد. وی افزود: اقدامات نظارتی این سازمان در راستای صیانت از حقوق مصرف کنندگان همچنان با جدیت و با استفاده از توان و ظرفیت کلیه‌ی دستگاه‌های نظارتی استانی در حال پیگیری بوده و با متخلفان بر طبق قوانین و مقررات به شدت برخورد خواهد شد. وی تاکید کرد: شهروندان می‌توانند در صورت مشاهده‌ی هرگونه تخلف صنفی اعم از گرانفروشی، کم فروشی، احتکار، عدم درج نرخ و عدم صدور فاکتور از طریق سامانه‌ی سازمان صمت استان و تلفن گویای ۱۲۴ ستاد خبری شکایات و گزارش‌های خود را منعکس کنند.

اشتغالزایی معدن و صنایع معدنی سبزوار برای ۱۲۸۲ نفر

رئیس اداره صنعت، معدن و تجارت سبزوار گفت: هزار و ۲۸۲ فرصت شغلی مستقیم در بخش معدن و صنایع معدنی سبزوار ایجاد شده که با توسعه واحدهای فرآوری این میزان اشتغال افزایش می‌یابد. شهرام طلوع فکور در گفت‌وگو با ایرنا افزود: هم اینک ۱۶۸ واحد استخراج انواع کانی‌های معدنی و کرومیت در این شهرستان فعال است. وی ادامه داد: در راستای جلوگیری از خام فروشی معادن، یک واحد کارخانه فرآوری کنسانتره کرومیت با سرمایه‌گذاری ۲۰۰ میلیارد ریال در شهرستان سبزوار مورد بهره‌برداری قرار گرفته است. رئیس اداره صنعت، معدن و تجارت سبزوار گفت: از ابتدای امسال ۴۱ فقره بازدید از بخش معادن و صنایع آن صورت گرفته و در راستای برخورد با متخلفان در حوزه برداشت غیر مجاز ماده معدنی، چهار فقره پرونده تشکیل و به مرجع قضایی ارسال شده است. وی افزود: این شهرستان از قطب‌های معدنی استان خراسان رضوی به شمار می‌رود و تاکنون پروانه بهره‌برداری ۱۶۸ معدن با انواع کانی‌های فلزی و غیرفلزی شامل کرومیت، منگنز، سنگ آهک، آلومینیم، انواع سنگ‌های ساختمانی و سنگ لاشه با میزان ذخیره ۹۹۵ میلیون تن در این شهرستان صادر شده است. سبزوار در ۲۳۰ کیلومتری غرب مشهد قرار دارد.

واگذاری ۱۰۰ معدن راکد خراسان رضوی به بخش خصوصی

معاون امور معادن و صنایع معدنی سازمان صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی گفت: در مزایده‌های برگزار شده برای فعال کردن معادن غیرفعال در استان، تاکنون ۱۰۰ معدن راکد و غیرفعال به سرمایه‌گذاران جدید بخش خصوصی واگذار شده است. محمد توکلی در گفت‌وگو با ایرنا افزود: این امر پارسال طی تصمیم دولت وقت، مبنی بر آزادسازی معادن غیرفعال در قالب برگزاری مزایده عمومی انجام گرفت. وی با اشاره به نیمه فعال بودن نیمی از معادن خراسان رضوی گفت: با تلاش‌های دولت، تقریبا از ابتدای امسال تاکنون ۱۰ درصد از معادن غیرفعال به چرخه تولید بازگشته‌اند. معاون امور معادن و صنایع معدنی سازمان صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی با اشاره به وضعیت پروژه‌های مربوط به اکتشاف معدنی در استان گفت: تا پایان سال مرحله پی‌جویی و شناسایی ۶۷ هدف (تارگت) در هشت پهنه معدنی جنوب استان به اتمام می‌رسد.

توکلی افزود: هشت پهنه معدنی در حوزه فلزی برای اکتشاف مواد معدنی واقع در جنوب استان به هشت شرکت خصوصی و دولتی واگذار شده است که این میزان از اهداف معدنی را شناسایی کرده‌اند و پی‌جویی آنها را تا پایان سال به اتمام می‌رسانند. ۴۶ نوع ماده معدنی در خراسان رضوی وجود دارد که عمده مواد شناخته شده در کشور را شامل می‌شود. مواد فلزی شامل سنگ آهن، منگنز، طلا، کرومیت و مس و مواد غیرفلزی شامل خاک صنعتی، سلیس، کائولن، زغال‌سنگ، مصالح ساختمانی و سنگ‌های تزیینی عمده معادن خراسان رضوی را تشکیل می‌دهند.

پایان ۱۴ سال انتظار

خراسان جنوبی فولادی شد

عکس: آیدا فریدی

گروه معدن

فولاد قاینات جزو ۸ طرح فولادی کشور است که از سال ۸۶ ساختش آغاز شد و پس از ۱۴ سال انتظار واحد احیای مستقیم فولاد قاینات آغاز به تولید کرده است.

به گزارش تسنیم، ۱۴ سال انتظار و پیگیری و وعده‌هایی که بی‌سرانجام بود و بالاخره آرزوی ۱۴ ساله محقق شد.

سال ۸۶ بر اساس تقاضای نمایندگان وقت مجلس شورای اسلامی، طرح احداث هشت کارخانه فولاد در استان‌ها آذربایجان شرقی، چهارمحال و بختیاری، خوزستان، فارس، کرمان، یزد، خراسان جنوبی و خراسان رضوی با نام‌های فولاد میانه، فولاد چهارمحال و بختیاری، فولاد شادگان، فولاد نی‌ریز، فولاد بافت، فولاد بافق، فولاد قائنات و فولاد سبزوار با تعهد ساخت کمتر از سه سال آن هم نه با توجیه اقتصادی بلکه با هدف محرومیت زدایی آغاز شد.

اگرچه از سوی برخی کارشناسان عنوان شد که این واحدهای تولیدی باید در کنار واحدهای تولید مواد اولیه و بر سر راه خطوط آهن و بنادر ساخته شود اما برای هیچ یک از هشت طرح فولادی این اتفاق رخ نداده چراکه توجه ویژه طرح‌ها به توسعه یافتن مناطق محروم معطوف شده است.

سرگذشت پروژه‌ای که ۱۴ سال در جا زد

مشکلات بی‌شمار در راه‌اندازی این پروژه‌های فولادی موجب شد تا زمان افتتاح آنها از میانگین ۲.۵ سال به ۱۴ سال برسد؛ اما فولاد قائنات بیشتر از دیگر پروژه‌ها در جا زده و وارد چهاردهمین سال ساخت شده است.

خراسان جنوبی یکی از استان‌های کویری است که شغل بیشتر مردمانش کشاورزی و دامداری است و پروژه‌های زیادی دارد که مردم چندین سال است برای افتتاحش چشم انتظارند یکی از این پروژه‌ها طرح فولاد قاینات است طرحی که بزرگترین پروژه عمرانی صنعتی نه تنها قاین بلکه استان است.

شرکت ملی فولاد ایران در راستای اصلاح و افزایش ظرفیت فولاد در قالب طرح‌های استانی با سرمایه‌گذاری سازمان توسعه نوسازی معادن اقدام به احداث کارخانه احیای مستقیم فولاد قاینات کرد.

پروژه‌ای که هدف از اجرای طرح احداث کارخانه احیای مستقیم به ظرفیت ۸۰۰ هزار تن در سال برای تولید آهن اسفنجی و ایجاد و تولید کارخانه ذوب و ریخته‌گری برای تولید شمش فولادی بود و از زمان احداث آن در سال ۸۹ تاکنون وعده‌هایی برای افتتاح این پروژه داده شد، وعده‌هایی که بلاخره بعد از ۱۴ سال محقق شد.

طرح فولاد قائنات با منابع دولتی آغاز به کار کرد و قرار بود ظرف مدت سه سال با بودجه دولتی به بهره‌برداری برسد، اما به جای سه سال این پروژه هفت سال در دست دولت بود و به سرانجامی نرسید و مسئولان تصمیم گرفتند تا از ظرفیت بخش خصوصی برای سرعت دادن به روند اجرای پروژه استفاده کنند.

البته دولت هیچ توضیح قابل قبولی برای به سرانجام نرساندن پروژه طی هفت سال ارائه نکرد جز همان بهانه همیشگی کمبود اعتبار، تخصیص اندک و ... تا اینکه سال ۹۳ هر آنچه بود دو دستی به بخش خصوصی واگذار شد تا شاید یک چراغ کارخانه روشن شود.

هرچند ترخیص نشدن به موقع تجهیزات عاملی بود که باعث کندی کار اجرا و تعطیلی مجدد کار ساخت از سوی بخش خصوصی بیان شد.

فولاد قاینات از صنایع بزرگ و مادر در خراسان جنوبی است گفت: این مجموعه حرکت رو به رشد را برای آینده استان ایجاد می‌کند و می‌تواند سایر ظرفیت‌های معدنی و صنعتی را نیز فعال کند.

تولید روزانه بیش از ۲ هزار تن آهن اسفنجی

با روشن شدن مشعل تولید در مجتمع فولاد قاینات علاوه بر ایجاد اشتغال برای ۱۲۰۰ نفر، خراسان جنوبی نیز در زمره تولیدکنندگان فولاد قرار گرفته است.

فولاد قائنات جزو ۸ طرح فولادی کشور است که در سال ۸۶ ساختش آغاز شد.

در این سال‌ها، ۷ طرح دیگر فولاد کشور به بهره‌برداری رسیده و حالا پس از ۱۴ سال انتظار، واحد احیای مستقیم فولاد قائنات شروع به تولید کرده است.

مدیرعامل مجتمع فولاد قائنات گفت: در این طرح سالانه ۸۰۰ هزار تن آهن اسفنجی تولید و به کارخانه‌های تولید شمش فولادی در سراسر کشور ارسال می‌شود.

فخرآبادی گفت: در این مجتمع برای یک هزار و ۲۰۰ نفر شغل ایجاد شده که ۹۵ درصد آنها بومی منطقه هستند.

مدیرعامل مجتمع فولاد قائنات گفت: در راستای تکمیل زنجیره تولیدی این مجتمع، واحد فولادسازی هم با ۷۰ درصد پیشرفت فیزیکی در حال ساخت است که با راه‌اندازی آن در سال ۱۴۰۱، آهن اسفنجی تولید شده در واحد احیا، به یک میلیون تن شمش فولاد در سال تبدیل خواهد شد.

تحقق مطالبات معدن کاران طبسی در نیمه راه

کارگران معادن طبس در سفر رئیس‌جمهوری به خراسان جنوبی مطالباتی را مطرح کردند که برخی از آنها محقق شده است.

رئیس دولت سیزدهم نوزدهم شهریور ماه در سفرهای استانی ناگهانی عازم خراسان جنوبی شد و پس از بازدید از معادن زغال‌سنگ طبس و گفت‌وگو با کارگران پس از آگاهی از وضعیت معیشت و دستمزد کارگران و شنیدن گلایه‌هایشان پنج مصوبه داشت که بخشی از این مصوبات محقق و اجرا و برخی دیگر در مسیر تحقق یافتن قرار دارند.

در دیدار چهره به چهره رئیسی با جمعی از کارگران وضعیت نامطلوب محل اسکان و خوابگاه‌های آنها در محل معادن از سوی کارگران مطرح شده بود و آیت الله رئیسی برای رسیدگی به این وضعیت ۲۰ روز مهلت تعیین کرد.

گزارش‌ها حاکی است عملیات بهسازی محل اسکان کارگران معدن زغال‌سنگ طبس در پی بازدید رئیس‌جمهوری و تعیین مهلت ۲۰ روزه برای رسیدگی به وضعیت زندگی و مسکن کارگران این معدن، اوایل مهر امسال پایان یافت و این وعده محقق شد.

اما گلایه کارگران تنها به وضع معیشت نبود و بسیاری از آنها نسبت به حق و حقوق خود گلایه‌هایی داشتند.

در این دیدار برخی از کارگران نسبت به حق مشاغل سخت و زیان‌آور و دستمزد پایین کارگری گلایه‌هایی مطرح کردند و رئیس‌جمهوری خواستار رسیدگی به این مطالبات کارگران هم شد.

در ادامه پیگیری‌ها بازدید پنج مصوبه اعلام شد که دو مصوبه آن در حوزه تأمین اجتماعی شامل مصوبه اصلاح دستمزد کارگران و چهار درصد حق بیمه مشاغل سخت و زیان‌آور بود.

اصلاح بیمه ۶۷۰ کارگر معدنی

علیرضا محمدی، مدیرکل تأمین اجتماعی خراسان جنوبی در گفت‌وگو با مهر از تحقق مصوبه اصلاح دستمزد کارگران خبر می‌دهد و می‌گوید: با پیگیری‌های انجام شده دستمزدهای واقعی کارگران در لیست‌های ارسالی به تأمین اجتماعی محاسبه و لحاظ شد و تفاوت سنوات قبل نیز در حال دریافت است.

وی گفت: حقوق کارگران شرکت الماس مته زیر مجموعه معادن پرواده طبس، معادل آنچه دریافت می‌کردند در لیست بیمه تأمین اجتماعی درج نمی‌شد که مقرر شد پیمانکار حقوق و دستمزد واقعی کارگران را لحاظ کند و این مهم نیز محقق شد و لیست‌ها اصلاح و حقوق جدید از ابتدای امسال جایگزین شد.

وی تعداد کارگران مشمول اصلاح بیمه تأمین اجتماعی این شرکت را ۶۷۰ نفر اعلام کرد و گفت: کارفرمایان استان باید دستمزد واقعی کارگران زیرمجموعه را در بیمه تأمین اجتماعی لحاظ کنند در غیر این صورت بدهی زیادی به این سازمان خواهند داشت که آنها را دچار مشکل می‌کند.

اما موضوع و مصوبه دیگر مطرح شده به ۴ درصد حق مشاغل سخت و زیان‌آور بر می‌گردد که طبق توضیحات ارائه شده توسط مدیرکل تأمین اجتماعی خراسان جنوبی این مصوبه در حال پیگیری است.

محمدی بیان کرد: بر اساس رأی دیوان عدالت اداری، دریافت ماهیانه این حق بیمه متوقف شده و تحقق شرایط اجرای مجدد آن منوط به صدور مجوز و ابطال رأی دیوان است.

اصلاح احکام برخی کارگران

اما دو مصوبه دیگر برای طرح مابه‌التفاوت طبقه بندی مشاغل و وضعیت اسکان کارگران بود که غلامرضا اشرفی، مدیرکل کار رفاه و تأمین اجتماعی خراسان جنوبی در گفت‌وگو با مهر از پیگیری و اصلاح احکام برخی کارگران در این باره خبر می‌دهد و می‌افزاید: بهسازی و تعمیر برخی از واحدهای مجموعه معادن زغال‌سنگ پرواده طبس به لحاظ مسائل رفاهی و بهداشتی کارگران نیز از دیگر مصوبات بوده که انجام شده است.

وی اشاره‌ای هم به احداث پایگاه امداد و نجات داشت و از پیگیری برای تکمیل آن خبر می‌دهد و در پاسخ به این سوال که آیا کارگران معترض اخراج شده‌اند هم این چنین پاسخ می‌دهد: این موضوع درباره کارگران معدن در طبس صحت ندارد.

فارس، تامین کننده ۹۰ درصد خاک نسوز کشور

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان فارس با بیان اینکه بیشترین معادن استان فارس را معادن گچ و آهک تشکیل می‌دهد که در کل گستره استان فارس فعال هستند، گفت: استان فارس با ۶۵۷ معدن به لحاظ تعداد معادن رتبه دو کشور را داراست که بیشتر این معادن، معادن مصالح ساختمانی، سنگهای تزیینی، کانی‌های غیرفلزی هستند و نزدیک به ۶ درصد هم کانی‌های فلزی در استان فارس وجود دارد.

به گزارش شاتا، حمید رضا ایزدی با بیان اینکه بیشترین معادن استان فارس را معادن گچ و آهک تشکیل می‌دهد که در کل گستره استان فارس فعال هستند، گفت: از نظر ذخیره مواد معدنی نیز با ذخیره ۳.۴ میلیارد تن رتبه ۸ کشوری، از لحاظ استخراج مواد معدنی به صورت اسمی با ۵.۵میلیون تن رتبه ۴ کشوری را و به لحاظ ایجاد اشتغال درمعادن با اشتغال حدود ۸ هزار و ۶۵۶ نفر رتبه ۴ کشوری و به لحاظ سرمایه‌گذاری نیز رتبه ۷ کشوری را با سرمایه‌گذاری ۱۱۰۰ میلیارد تومان در بخش معادن دارا است.

ایزدی با اشاره به اینکه دو کار بزرگ در استان فارس در حال انجام است، افزود: استان فارس دارای ۱۲۲هزار کیلو متر مساحت است که از این میزان مساحت، بیش از ۵۶ هزارکیلومترمربع آن درحال‌حاضر توسط سازمان ایمیدرو در حال اکتشافات معدنی است.

رئیس سازمان صمت فارس با بیان اینکه پس از پایان این اکتشافات به این نتیجه دست پیدا می‌کنیم که چه میزان مواد معدنی در استان فارس وجود دارد که بر اساس آنها بتوانیم صنایع مرتبط را راه‌اندازی و اجرا کنیم، افزود: این طرح اکتشافات از سال ۱۳۸۸ شروع شده و به احتمال زیاد تا آخر امسال(۱۴۰۰)کار اکتشافی در این محدوده‌ها به اتمام خواهد رسید.

وی ادامه داد: در اواسط نیمه دوم سال ۱۳۹۸ قراردادی را با دانشگاه شیراز منعقد کردیم مبنی بر اینکه این دانشگاه طرح تحقیقاتی نقشه راه معدن استان فارس را تدوین کند، که درحال‌حاضر ارائه نهایی آن انجام شده و در شورای معادن کشور نیز مورد استقبال قرار گرفت، این طرح قطعا در توسعه و پیشرفت صنایع معدنی استان فارس حائز اهمیت خواهد بود.

رئیس سازمان صنعت معدن و تجارت استان فارس، گفت: بیشتر سنگهای تزیینی استان فارس در شمال و شمال شرق استان ودر شهرستانهایی مثل بوانات، خرمبید و آباده واقع شده است، همچنین بیش از ۹۰ درصد خاک نسوز کشور در استان فارس و در شهرستان آباده وجود دارد که به واسطه همین خاک نسوز است که در شهرستان‌های آباده و خرمبید کارخانجات کاشی و سرامیک زیادی وجود دارد.

ایزدی اضافه کرد: معادن فلزی ما که معادن هماتیت و سنگ آهن است در خرم بید، معادن شن و ماسه در سطح استان فارس گسترده شده است و معادن گچ و آهک در شهرستان‌های داراب و جهرم بیشتر یافت می‌شود، همچنین معادن سرب و روی در شهرستانهای فیروزآباد و فراشبند و در غرب استان به واسطه پهنه هایی که داریم معادن آهک وجود دارد.

افزایش ۲۳ درصدی تولید گندله شرکت‌های بزرگ

میزان تولید گندله شرکت‌های بزرگ طی ۹ ماهه سال ۱۴۰۰ حدود ۲۳ درصد افزایش یافت.

به گزارش روابط عمومی ایمیدرو، ۹ شرکت بزرگ کشور از ابتدای فروردین تا پایان آذر، ۲۸ میلیون و ۶۴۹ هزار و ۲۵۶ تن گندله سنگ آهن تولید کردند.

این رقم در مدت مشابه سال گذشته، ۲۳ میلیون و ۲۸۵ هزار و ۴۲۲ تن بود.

از این میان، شرکت‌های «گل گهر»، ۹ میلیون و ۳۴۶ هزار و ۵۱۰ تن، «توسعه معادن و صنایع معدنی خاورمیانه» ۴ میلیون و ۴۳۴ هزار و ۴۸۰ تن، «صنایع معدنی فولاد سنگان» ۳ میلیون و ۲۶۸ هزار و ۶۳۱ تن، «چادرملو» ۲ میلیون و ۷۶۴ هزار و ۶۳ تن، «گهر زمین» ۲ میلیون و ۶۴۴ هزار و ۸۹۵ تن، «اپال پارسیان سنگان» ۲ میلیون و ۵۳۸ هزار و ۹۰۲ تن، «مرکزی» ۲ میلیون و ۳۹۵ هزار و ۸۹۵ تن، «صنعتی معدنی توسعه فراگیر سناباد» ۹۳۹ هزار و ۳۰۲ تن و «صبانور» ۳۱۶ هزار و ۵۷۷ تن تولید کردند.

همچنین، شرکت‌های بزرگ معدنی طی ۹ ماهه امسال، ۱۳ میلیون و ۹۶۷ هزار و ۶۷ تن گندله به شرکت‌ها ارسال کردند که در مقایسه با رقم مدت مشابه سال گذشته (۱۲ میلیون و ۶۸۹ هزار و ۷۹۰ تن)، ۱۰ درصد رشد نشان می‌دهد.

این شرکت‌ها در ماه آذر ۳ میلیون و ۲۶ هزار و ۴۶۴ تن گندله «تولید» و یک میلیون و ۸۵۱ هزار و ۶۷۵ تن محصول «ارسال» کردند که نسبت به آمار مدت مشابه سال گذشته (۲ میلیون و ۵۹۷ هزار و ۵۰۵ تن «تولید» و یک میلیون و ۶۲۷ هزار و ۱۲۶ تن «ارسال»)، به ترتیب حاکی از رشد ۱۷ و ۱۴ درصدی است.

طرح جدید تنظیم بازار شکست می‌خورد؟

چالش‌های زنجیره فولاد رو به افزایش

عکس: آیدا فریدی

مرضیه احقاقی

دولت سیزدهم از نخستین روزهای فعالیت خود، تنظیم بازار محصولات گوناگون به‌ویژه زنجیره فولاد را در دستور کار خود قرار داد. بر همین اساس نیز طرحی مبتنی بر عرضه ۱۰۰ درصدی محصولات تولید شده در زنجیره فولاد در بورس کالا آغاز شد. در واقع در این طرح، بورس کالا به‌عنوان بازوی اجرایی وزارت صنعت، معدن و تجارت در تنظیم بازار عمل می‌کند. حال با گذشت چند هفته از اجرای طرح جدید تنظیم بازار و عرضه تمامی محصولات زنجیره فولاد در بورس کالا، انتقاداتی به این روند مطرح‌شده است. انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران ضمن انتقاد به عملکرد بورس کالا، نسبت به رویه این شرکت درباره قیمت‌گذاری محصولات زنجیره فولاد انتقاد کرده و بورس کالا را ابزار دولت برای قیمت‌گذاری دستوری نوین دانسته است. فعالان صنعت فولاد اعتقاد دارند انتقاداتی جدی به شیوه تعیین نرخ پایه محصولات گوناگون زنجیره فولاد به‌ویژه آهن اسفنجی و شمش فولادی مطرح است. درواقع این فولادسازان معتقدند نرخ پایه آهن اسفنجی به مراتب بالا و بهای شمش فولاد در مقایسه، پایین است. در نتیجه روند تولید در این زنجیره تحت‌تاثیر منفی قرار خواهد گرفت.

▣ بورس کالا ابزار دولت برای قیمت‌گذاری دستوری نوین

انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران در نامه‌ای خطاب به بورس کالا، عملکرد این شرکت را برای عرضه محصولات تولید شده در این زنجیره موردانتقاد قرار داده است. در این نامه تاکید شده که «بورس کالا باید در شفافیت و تعامل حداکثری پیشرو باشد. بورس کالا در شرایط فعلی به لحاظ عدم‌اطلاع‌رسانی کارشناسی و در شأن واحدهای تولیدی و همچنین نبود تعامل مناسب با تشکل‌های صنفی، یکی از تاریک‌ترین دوران خود را سپری می‌کند. با عنایت به اینکه متاسفانه در رویکرد وزارت جدید صنعت، معدن و تجارت، جلسات مشورتی کمیته تخصصی فولاد با حضور بورس کالا و تشکل‌های صنفی برگزار نشده است.

در ادامه این نامه ضمن ابراز تاسف از اینکه رویکرد مثبت و تعاملی آن شرکت در طول سال‌های متمادی فعالیت، در یک سال اخیر جای خود را به کم‌توجهی به نظرات بخش خصوصی و نداشتن مشورت مستمر با تشکل‌ها داده است و پیامدهای آن از جمله تعیین غیرشفاف و غیرمنصفانه فرمول قیمت‌های پایه و تغییرات مستمر آن، عدم بروزرسانی و انعطاف لازم در مقررات بورس کالا در خصوص تضامین، تسویه و... با وجود گسترده‌تر شدن فعالیت‌های آن و توجه نکردن به تنوع روش‌های تولید و تجارت در شرکت‌های گوناگون برای عرضه و معامله در بورس کالا به وضوح قابل مشاهده است. این مسائل موجب نارضایتی بخش خصوصی از عملکرد بورس کالا شده، خواهشمند است ضمن پاسخ به سوالات فوق، صراحتا مشخص فرمایید آیا بورس کالا مقرر است سازمانی مستقل برای بهم‌رسانی و تعادل عرضه و تقاضا و کشف نرخ واقعی باشد یا ابزار دولت در قیمت‌گذاری دستوری نوین؟ یا اساسا قرار است بورس کالا نقش سیاست‌گذار در تنظیم بازار فولاد را ایفا کند؟

▣ بورس کالا تعاملی با تولیدکننده ندارد

بهادر احرامیان، عضو هیات مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران در گفت‌وگو با «روزگارمعدن»، عنوان کرد: انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران درباره نحوه تعیین نرخ پایه شمش فولاد و همچنین محصولات تولید شده در حلقه‌های ابتدایی این زنجیره همچون سنگ آهن، کنسانتره، گندله و آهن اسفنجی ابهاماتی دارد. در همین حال این سوال مطرح است که چه مرجعی و متشکل از چه اشخاصی نرخ پایه محصولات یادشده را برای عرضه در بورس کالا تعیین کرده‌اند. وی ضمن اشاره به بی‌توجهی به نظرات کارشناسی و فعالان صنعتی در روند قیمت‌گذاری‌ها افزود: با توجه به ایراداتی که در روند تعیین نرخ پایه محصولات زنجیره فولاد در بورس کالا وجود دارد، این سوال مطرح می‌شود که برای تعیین قیمت‌های یادشده از چه مراجعی در این زمینه مشورت گرفته شده است؟ این فعال صنعت فولاد در ادامه افزود: علاوه بر این باید تاکید کرد در روند تعیین نرخ پایه باید مصالح تمام فعالان زنجیره فولاد شامل شرکت‌های کوچک و متوسط نیز در نظر گرفته شود. با این وجود، گویا تنها آسان‌ترین راهکار یعنی قیمت‌گذاری براساس قیمت‌های جهانی موردتوجه قرار گرفته است. عضو هیات مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد افزود: با توجه به شرایط یادشده شاهد هستیم که نرخ پایه عرضه آهن اسفنجی در بورس کالا به مراتب افزایش یافته است؛ تاجایی که این محصول حتی با نرخی بالاتر از قیمت‌های جهانی در بورس کالا به فروش می‌رسد. در همین حال نرخ پایه شمش فولاد نیز با فاصله محدودی از آهن اسفنجی تعیین‌شده است. در چنین شرایطی، دیگر تداوم فعالیت تولید برای واحدهای ذوب و تولیدکنندگان شمش، سودآور نخواهد بود. احرامیان در ادامه با اشاره به تعیین حداکثر نرخ پایه برای فولاد و محصولات فولادی افزود: اما چنین سخت‌گیری‌هایی برای سایر تولیدکنندگان در حلقه‌های ابتدایی زنجیره، تعیین نشده است. همین روند نیز به ضرر برخی فعالان زنجیره فولاد تمام خواهد شد. این فعال صنعت فولاد در پایان تاکید کرد: برقراری تعامل میان بورس کالا و فعالان صنعتی، زمینه موفقیت در اجرای سیاست‌های گوناگون تنظیم بازار را فراهم می‌کند. با این وجود، این شرکت در طول یک سال اخیر نسبت به نظرات فعالان صنعتی و تولیدکنندگان و همچنین تشکل‌های بخش خصوصی بی‌توجه بوده است. این بی‌توجهی به نارضایتی میان تولیدکنندگان در حلقه‌های گوناگون زنجیره فولاد منتهی خواهد شد. در همین حال باید تاکید کرد که بدین‌ترتیب بورس کالا از رسالت اصلی خود که ایجاد بستری برای تقابل میان عرضه و تقاضا و افزایش شفافیت در روند معاملات است، دور خواهد ماند.

▣ دلایل گرانی آهن اسفنجی

سعید برزگر، کارشناس صنایع معدنی در گفت‌وگو با «روزگارمعدن»، عنوان کرد: بورس کالا بستری برای تقابل میان عرضه و تقاضا محصولات گوناگون به‌شمار می‌رود؛ یعنی فضایی شفاف برای رودررویی عوامل گوناگون اثرگذار بر قیمت‌ها فراهم می‌شود. بر همین اساس نیز اغلب فعالان صنعت فولاد در طول ماه‌های گذشته از عرضه تمامی محصولات این زنجیره در بورس کالا حمایت کرده‌اند. وی افزود: در همین حال باید خاطرنشان کرد در طول ماه‌های اخیر و پس از روی کار آمدن دولت سیزدهم، تنظیم بازار فولاد در اولویت‌های وزارت صنعت، معدن و تجارت قرار گرفته است. بر همین اساس نیز عرضه ۱۰۰ درصدی محصولات تولید شده در زنجیره فولاد در بورس کالا در رأس سیاست‌های این وزارتخانه بوده؛ یعنی از بورس کالا به‌عنوان ابزاری برای اجرای سیاست‌های تنظیم بازار استفاده شده است. برزگر گفت: پس از ابلاغ این سیاست‌ها، مخالفت‌هایی از سوی فعالان صنعتی در قبال آن مطرح شد. از جمله آنکه عده‌ای معتقد بودند وزارتخانه در تدوین این سیاست از نظرات تشکل‌های بخش خصوصی و فعالان صنعتی و تولیدکنندگان بهره نگرفته و درنتیجه نیز انتقاداتی به این روند وارد است. در ادامه عرضه ۱۰۰ درصدی محصولات تولید شده در بورس کالا را سیاستی اشتباه و غیرکارشناسی دانستند که لزومی برای اجرایی شدن آن وجود ندارد. در واقع برخی فعالان صنعتی معتقد بودند عرضه ۱۰۰ درصدی این محصولات در بورس کالا، نه‌تنها منفعتی برای تنظیم بازار ندارد، بلکه در آینده چالش‌های جدیدتری را در این مسیر ایجاد خواهد کرد. به‌ویژه آنکه ظرفیت تولید در اغلب حلقه‌های زنجیره فولاد به مراتب بیش از نیاز داخلی برآورد می‌شود. وی در ادامه و درباره موج جدید انتقادات به روند عرضه محصولات زنجیره فولاد در بورس کالا، گفت: این انتقادات با توجه به رشد قابل‌توجه بهای فروش آهن اسفنجی مطرح‌شده است، چراکه فولادسازان معتقدند در چنین شرایطی، تولید شمش، دیگر اقتصادی نخواهد بود.

البته توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد بخشی از این مشکلات در سایه کمبود گاز حاصل می‌شود و نمی‌توان تقصیر تمام مشکلات را به گردن بورس کالا انداخت. این کارشناس صنایع معدنی در ادامه افزود: در طول ماه‌های گذشته شاهد کمبود قابل‌توجه گاز بوده‌ایم؛ در چنین شرایطی، تامین گاز برای مصارف خانگی اولویت می‌یابد؛ بنابراین تلاش شده با محدودیت در روند تامین انرژی برای صنایع، این کمبود در بخش خانگی برطرف شود. در همین حال باید خاطرنشان کرد صنعت فولاد در ایران بر پایه بهره‌مندی از گاز احداث شده است. گاز مزیتی برای تولید فولاد به‌شمار می‌رود. بخش قابل‌توجهی از تولید فولاد در ایران بر پایه بهره‌مندی از آهن اسفنجی است. گاز نیز برای تولید این محصول حکم خوراک اصلی را دارد. حال با توجه به محدودیت‌های پیش آمده در هفته‌های اخیر برای تامین گاز، روند تولید آهن اسفنجی نیز با چالش‌های جدی روبه‌رو شده است. در چنین فضایی، نرخ آهن اسفنجی رشد قابل‌توجهی داشته است. درنتیجه بخشی از مشکلات و انتقادات حاصل از آن را می‌توان به همین موضوع نسبت داد.

وی در پایان تاکید کرد: با این وجود، انتظار می‌رود بورس کالا، فرمول کشف نرخ پایه برای عرضه محصولات گوناگون را در زنجیره فولاد به‌درستی انتخاب کند. در همین حال این فرمول برای فعالان صنعتی مشخص باشد. علاوه بر این، شرایط یکسانی بر روند قیمت‌گذاری محصولات گوناگون حاکم باشد.

▣ سخن پایانی

الزام به عرضه محصولات تولیدشده در زنجیره فولاد، این‌بار انتقاد فولادسازان، تولیدکنندگان شمش و انجمن تولیدکنندگان فولاد را به‌دنبال داشته است. فولادسازان با اشاره به مقررات بورس کالا مبنی بر اینکه حداکثر نرخ شمش فولادی در معاملات تالار صنعتی بورس کالا باید ۹۵ درصد قیمت‌های صادراتی باشد اما در همین حال، آهن اسفنجی با بهایی به مراتب بالاتر از نرخ صادراتی در تالار معاملات بورس کالا به فروش می‌رسد، این مقررات را نادرست و غیرمنصفانه و به ضرر واحدهای تولیدکننده شمش می‌دانند.

البته به این چالش می‌توان با دیدی فراتر نیز نگاه و تاکید کرد که اساسا بورس کالا چه وظیفه‌ای مبنی بر سیاست‌گذاری برای تنظیم زنجیره فولاد بر عهده دارد؟ در همین حال این سوال مطرح می‌شود که آیا بورس کالا بستری برای تقابل میان عرضه و تقاضای محصولات گوناگون و ارتقای شفافیت در روند معاملات است یا ابزاری برای کنترل قیمت‌ها؟

یادداشت

فراز و فرود بازارهای جهانی

فاطمه عبدالشاه
کارشناس تحلیل کارگزاری بانک صنعت و معدن

روز چهارشنبه گزارش آخرین نشست فدرال رزرو منتشر شد.

براساس این گزارش به‌نظر می‌رسد افزایش نرخ بهره سریع‌تر از انتظارات پیشین رخ دهد. اعضای فدرال رزرو اعتقاد دارند با توجه به چشم‌انداز اقتصاد، بازار کار و تورم، افزایش سریع‌تر نرخ بهره احتمالا ضروری است.

در واقع ریسک‌های تورم بالا افزایش یافته و همین امر اعضای فدرال رزرو را متقاعد کرده به افزایش نرخ بهره بلافاصله بعد از پایان تیپرینگ فکر کنند.

در همین حال باید خاطرنشان کرد نرخ بازدهی اوراق قرضه ۱۰ ساله امریکا در هفته‌ای که گذشت به ۱.۷۶درصد رسیده که بالاترین مقدار در ۱۰ ماهه اخیر است.

نرخ بازدهی اوراق با ۰.۲۵درصد افزایش، بیشترین افزایش هفتگی از ژوئن ۲۰۲۰ تاکنون را ثبت کرده است.

افزایش نرخ بازدهی اوراق حاکی از آن است که نگرانی سرمایه‌گذاران درباره کووید ۱۹ کاهش پیدا کرده است. چشم‌انداز فدرال رزرو نیز به افت تقاضا برای اوراق کمک کرد. جهش نرخ بازدهی اوراق، بازار سهام امریکا را تحت‌فشار قرار داد.

در سهام شرکت‌های فناوری، فشارهای فروش سنگینی به‌ویژه در روز چهارشنبه در واکنش به گزارش آخرین نشست فدرال رزرو، مشاهده شد.

در ادامه باید به انتشار برخی از شاخص‌های اقتصادی امریکا که در روزهای پنجشنبه و جمعه هفته گذشته منتشر شدند، اشاره کرد. این داده‌های اقتصادی ضعیف‌تر از انتظارات بازار بودند و ضعف دلار امریکا در مقابل سایر ارزها را به همراه داشت.

شاخص مدیران خرید بخش خدمات ISM که انتظارات برای آن ۶۷ واحد بود به ۶۲ واحد کاهش پیدا کرد. اشتغال بخش غیرکشاورزی امریکا نیز باوجود اینکه نرخ بیکاری به ۳.۹ درصد کاهش پیدا کرده، انتظارات بازار را برآورده نکرد.

اشتغال بخش غیرکشاورزی در حالی‌که انتظار می‌رفت ۴۲۶ واحد افزایش پیدا کند، تنها ۱۹۹ هزار واحد افزایش پیدا کرد. داده‌های اشتغال منجر به افت ۰.۶ درصدی شاخص دلار در معاملات روز جمعه شد.

انتشار سویه‌های جدید ویروس کرونا از دیگر عوامل اثرگذار بر بازارها طی یک هفته اخیر بود. در واکنش به کاهش نگرانی‌ها از انتشار کووید ۱۹ و سویه جدید اومیکرون، نرخ نفت رشد ۵ درصدی را ثبت کرد و به ۸۱.۷ دلار در هر بشکه رسید.

نرخ طلا با توجه به احتمال افزایش سریع‌تر نرخ بهره و کاهش نگرانی‌ها درباره کووید ۱۹۱۹ با افت نرخ همراه شد اما همچنان موقعیت خود را با توجه به نگرانی از فشارهای تورمی، در محدوده ۱۸۰۰ دلار حفظ کرده است.

دبیر انجمن صنفی کارفرمایان صنعت سیمان:

قیمت هر پاکت سیمان به زیر ۲۵ هزار تومان رسید

دبیر انجمن صنفی کارفرمایان صنعت سیمان ضمن اشاره به تعادل و ثبات موجود در تنظیم بازار و قیمت‌های سیمانی اعلام کرد که درحال‌حاضر نرخ هر پاکت سیمان در بورس کالا به زیر ۲۵ هزار تومان رسیده است.

به گزارش ایسنا، عبدالرضا شیخان ضمن اعلام خبر ایجاد ثبات و تعادل در بازار سیمان، اظهار کرد: پس از التهابات تابستانی ناشی از قطعی برق و کاهش تولید و عرضه سیمان و در نهایت افزایش قیمت‌ها در این بازار، برنامه‌های وزارت صنعت، معدن و تجارت در جهت رفع موانع تولید و حل مشکلات این بخش منجر به کاهش قیمت‌ها و تعادل در بازار سیمان شد. دبیر انجمن صنفی کارفرمایان صنعت سیمان خاطرنشان کرد: در شرایط فعلی با توجه به تأمین سوخت کارخانه‌های سیمانی و افزایش تولید و عرضه نسبت به تقاضا، مشکل خاصی در تنظیم بازار این محصول وجود ندارد. تعادل و ثبات قیمت‌ها در بازار سیمان در صورت تأمین سوخت و برق پایدار، ادامه خواهد داشت.

وی ضمن تشریح میزان عرضه و تقاضای فعلی در بورس کالا، گفت: نرخ یک تن سیمان پاکتی در بورس کالا ۴۸۰ هزار تومان است که نرخ هر پاکت سیمان را در محدوده زیر ۲۵ هزار تومان قرار می‌دهد.

لازم به یادآوری است که در تیرماه امسال، به دنبال کاهش ۹۰ درصدی برق صنایع به‌ویژه سیمانی‌ها و فولادی‌ها، نرخ سیمان در تهران به پاکتی ۷۰ هزار تومان رسید.

این در حالی بود که شنیده می‌شد در برخی شهرستان‌ها سیمان به ۱۰۰ هزار تومان هم رسید و حتی برخی سازندگان از نرخ ۱۲۰ هزار تومان برای هر پاکت در مناطق جنوبی کشور خبر می‌دادند که منجر به تعطیلی بسیاری از کارگاه‌های ساختمانی نیز شد.

پس از آنکه نایب رئیس مجلس شورای اسلامی افزایش غیر متعارف و چندین برابر نرخ تمام شده سیمان را قصور وزارت صمت در کنترل نرخ دانست، وزیر صنعت، معدن و تجارت و معاون وقت امور معادن و صنایع معدنی وزارتخانه مذکور (اسدالله کشاورز) طی چند نوبت قول کاهش قیمت‌ها را می‌دادند. در نهایت اواخر شهریور ماه امسال وزیر صنعت، معدن و تجارت اعلام کرد که با اجرای برنامه سه ماهه، نرخ سیمان متعادل شده و در بازار نسبت به هفته‌های گذشته (نیمه اول شهریور ماه) باز هم کمتر شده و نرخ سیمان به صورت پاکتی به زیر ۲۵ هزار تومان رسیده است.

همچنین نرخ سیمان فله هم حدود ۱۸ هزار تومان ارزان‌تر شده است؛ این ادعا در حالی مطرح شد که رصد بازار نشان می‌داد نرخ سیمان کف بازار به قیمت‌های اعلامی نرسیده بود و هر پاکت سیمان حدود ۳۱ تا ۳۳ هزار تومان به‌ازای هر پاکت و سیمان فله هم حدود ۵۰۰ تومان درب کارخانه نرخ داشت.

روزگار معدن

چهارشنبه ● ۲۲دی ۱۴۰۰ ● ۹جمادی‌الثانی ۱۴۴۳ ● ۱۲ژانویه ۲۰۲۲ ● سال چهارم ● شماره ۷۶۸

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و هنری روزگار وصل

مدیر مسئول و سردبیر: ناصر بزرگمهر

مدیر فنی و هنری: مهدی نجفی

نمایندگی دفتر اروپا: چکاوک بزرگمهر

آدرس: تهران- میدان هفتم تیر- خیابان قائم مقام فراهانی- پلاک ۷۴

تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: ۸۸۷۱۳۷۳۰ - پیامک: ۳۰۰۸۲۱۹۰

سازمان آگهی‌ها: ۳- ۸۸۷۲۲۷۳۲ - نمابر آگهی‌ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱

توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵

چاپ: هنر سرزمین سبز

www.Madandaily.com

www.instagram.com/Madandaily
www.twitter.com/Madandaily
www.t.me/Madandaily
E-mail:info@madandaily.com
tozi.smtnews@gmail.com

دریچه

لزوم هدایت منابع مالی به سمت بورس

نایب رئیس کمیسیون بازار پول و سرمایه اتاق بازرگانی تهران گفت: بهتر است در قانون جدید بازار سرمایه چاره‌ای برای هدایت منابع مالی به سمت بورس، تامین نقدینگی بخش‌های واقعی اقتصاد و صنایع کوچک و متوسط در نظر گرفته شود. عباس آرگون در گفت‌وگو با ایرنا به مطالب مطرح شده در پیش‌نویس تغییر قوانین بازار سرمایه اشاره کرد و افزود: با توجه به ظرفیت فعلی بازار سرمایه که اکنون دارای بیش از ۶۰ میلیون سهامدار است، مدنظر قرار گرفتن چنین قوانینی در قالب طرح چندان اقدام درستی نیست. وی به گذشت بیش از ۱۶ سال از قانون بازار سرمایه اشاره کرد و گفت: بهتر است پیش از تایید پیش‌نویس تغییر قانون بازار سرمایه، اقدام پژوهشی مناسبی انجام شود و نواقص قوانین اجرا شده در بازار مورد نظر باشد؛ در این زمینه باید از نظر مسوولان ارشد بازار سرمایه استفاده و نسبت به آنها توجه ویژه‌ای شود.

آرگون خاطرنشان کرد: از جمله مشکلاتی که بارها با آن مواجه بوده‌ایم این است که نظر مسوولان برای بسیاری از طرح‌های مدنظر در بازار سرمایه گرفته می‌شود اما در پایان این نظرات بایگانی می‌شود و در زمان تایید قوانین هیچ توجهی نسبت به صحبت‌های مطرح شده از سوی کارشناسان انجام نمی‌شود.

نایب رئیس کمیسیون بازار پول و سرمایه اتاق بازرگانی تهران خاطرنشان کرد: در طرح و اجرای قوانین بازار سرمایه همیشه به دنبال سرعت بوده‌ایم و در صدد هستیم تا هر چه زودتر و با شتاب بیشتر نسبت به اجرای طرح‌ها اقدام کنیم، در حالی که این موضوع همیشه قواعد بازار را دچار مشکل کرده است و هیچ گاه شاهد اثر مثبت تغییر قوانین بازار نبوده‌ایم. وی تاکید کرد: بهتر است برای تغییر قوانین بازار سرمایه، مشکلات بازار مورد رصد قرار بگیرد تا در نهایت بتوان از طریق اقدامات درست و بجا معضلات ایجاد شده در بازار را برطرف کرد، در این راستا باید در صورت اطمینان نسبت به تاثیر مثبت برنامه‌های جدید در معاملات بازار آنها را تبدیل به قانون کنیم. به گفته آرگون، قانون جدید باید به گونه‌ای طراحی شود که روند بازار را به سمت عدالت و شفافیت بیشتر پیش ببرد. نایب رئیس کمیسیون بازار پول و سرمایه اتاق بازرگانی تهران گفت: بازار نیازمند آسیب‌شناسی است و باید نهادی بالاتر از سازمان بورس بر بازار سرمایه نظارت داشته باشد تا از این طریق مردم بتوانند مشکلات خود را مطرح کنند و در نهایت اقدامات لازم را در راستای رفع مشکلات مطرح شده در دستور کار قرار دهند. آرگون خاطرنشان کرد: برای ایجاد هرگونه قانون جدید در بازار سرمایه باید نظرات ارگان‌های مختلف مانند بخش خصوصی و اتاق بازرگانی گرفته شود و نباید قوانین را در بازاری که دارای ۶۰ میلیون سرمایه‌گذار است در قالب یک طرح انعکاس داد. وی اظهارکرد: با توجه به وجود برخی از مسائل منفی در این پیش‌نویس، اما باید این موضوع مورد توجه قرار بگیرد که موضوعاتی مثبت در این پیش‌نویس قرار دارند که جزو نقاط مثبت هستند و نمی‌توان مسائل ذکر شده در این متن را به صورت یک طرفه مورد قضاوت قرار دارد. نایب رئیس کمیسیون بازار پول و سرمایه اتاق بازرگانی تهران با بیان اینکه بهتر است تا نکاتی که در این پیش‌نویس جای بهبودی دارند مورد توجه جدی قرار بگیرند، گفت: این پیش نویس دارای برخی از نکات مثبت است و با توجه به اینکه این پیش‌نویس قرار است تبدیل به قانون شود، بنابراین باید اقدامات لازم برای ارائه قانون جامعه و خوب مورد توجه قرار بگیرد. به دنبال شفاف سازی‌های انجام شده توسط نمایندگان مجلس در خصوص اصلاح قانون بازار اوراق بهادار و انتظار سهامداران برای کمک مجلس به بورس، در چند روز گذشته طرحی در مجلس با عنوان «پیش‌نویس اصلاح قانون بازار اوراق بهادار» عنوان و وجود برخی از بندهای آن با اعتراض گسترده سهامداران و مسوولان حاضر در بازار همراه شد. فعالان بازار در خصوص پیش‌نویس ارائه شده اعلام کردند که طرح مدنظر با هیچ تاثیر مثبتی جز دوری سهامداران از سرمایه‌گذاری در بورس و ایجاد هیجانات کاذب در این بازار همراه نخواهد بود و نمی‌تواند زمینه‌ساز روزهای رونق در معاملات بازار سرمایه باشد. حاشیه‌های ایجاد شده در میان فعالان بازار تا جایی پیش رفت که نمایندگان مجلس اعلام کردند، این پیش‌نویس فقط در حد یک طرح است و به منظور دریافت نظرات و پیشنهادات مختلف به مسوولان مربوطه ارائه شده است.

خبر

رشد ۷۷ درصدی ارزش معاملات بورس کالا

بورس کالا اعلام‌کرد: در هفته منتهی به جمعه گذشته (۱۷ دی‌ماه) ۲ میلیون و ۱۱۵ هزار تن انواع کالا به ارزش ۲۰۲ هزار میلیارد ریال در بازار فیزیکی بورس کالای ایران مورد داد و ستد قرار گرفت که نسبت به هفته نخست زمستان به ترتیب رشد ۳۳ درصدی و ۷۷ درصدی را در حجم و ارزش معاملات تجربه کرد. به گزارش بورس کالا، بیشترین حجم معاملات در هفته گذشته متعلق به سیمان، فولاد و سنگ آهن در تالار محصولات صنعتی و معدنی و قیر، وکیوم باتوم و مواد پلیمری در تالار محصولات نفتی و پتروشیمی بود. در هفته اخیر در تالار محصولات صنعتی و معدنی، یک میلیون و ۷۰۶ هزار تن انواع کالا به ارزش ۱۴۴ هزار و ۵۴۳ میلیارد ریال معامله شد. در این تالار ۹۰۴ هزار و ۱۸۶ تن سیمان، ۵۷۰ هزار و ۲۹۰ تن فولاد، ۱۴۷ هزار تن سنگ آهن، ۳۶ هزار و ۵۰۰ تن خاک روی، ۳۳ هزار و ۳۰۰ تن آهن اسفنجی، ۹ هزار و ۹۰ تن مس، هشت‌هزار و ۴۰۰ تن آلومینیوم، ۷۶۵ تن شمش روی، ۱۸۰ تن سولفور مولیبدن و ۲۱ تن کنسانتره فلزات گرانبها مورد داد و ستد قرار گرفت.

در هفته معاملاتی مذکور در ۲ بخش داخلی و صادراتی تالار فرآورده‌های نفتی و پتروشیمی، ۳۹۹ هزار تن انواع کالا به ارزش ۵۵ هزار و ۵۲۴ میلیارد ریال به فروش رسید. در این تالار ۱۴۱ هزار و ۵۴۸ تن قیر، ۸۵ هزار تن وکیوم باتوم، ۷۴ هزار و ۷۲۸ تن مواد پلیمری، ۶۴ هزار تن لوب کات، ۱۷ هزار و ۹۳۶ تن مواد شیمیایی، ۱۲ هزار و ۱۰۰ گوگرد، ۳ هزار و ۷۱۷ تن روغن پایه و ۵۰ تن آرگون معامله شد. بر اساس این گزارش ۵۰ کیلوگرم زعفران نیز در تالار کشاورزی بورس کالای ایران به فروش رسید.همچنین ۹ هزار و ۵۷۰ تن کالا هم در بازار فرعی بورس کالای ایران معامله شد.

ایجاد شفافیت در بورس با حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی

عکس: آیدا فریدی

گروه معدن

از فروردین ماه سال ۱۳۹۷ و پس از نوسانات ارزی سال ۱۳۹۶ دولت به‌منظور حمایت از مردم در مقابل فشارهای اقتصادی اقدام به تخصیص ارز ۴۲۰۰ تومانی تحت عنوان ارز ترجیحی کرد که طبق برخی برآوردها در سال‌های پس از تصویب این طرح بیش از ۶۰ میلیارد دلار از ذخایر ارزی کشور برای واردات کالاهای اساسی با نرخ ۴۲۰۰ تومان اختصاص یافته است.

لایحه «تامین مطمئن کالاهای اساسی، نهاده‌های دائمی، دارو و تجهیزات پزشکی و سیاست‌های جبرانی برای حمایت از معیشت اقشار آسیب‌پذیر» چندی پیش با قید دو فوریت تقدیم مجلس شد، اما دو فوریت و یک فوریت آن در مجلس به تایید نرسید.

با این وجود در لایحه بودجه ۱۴۰۱ که در ۱۵ آذرماه تقدیم مجلس شورای اسلامی شده است این نرخ ارز حذف شده است.

آیت‌الله سیدابراهیم رئیسی در برنامه گفت‌وگوی تلویزیونی با مردم در خصوص حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی، گفت: تا امروز جلسات متعددی در ستاد اقتصادی دولت برای بررسی این موضوع داشته‌ایم. با اقتصاددانان خارج از مجموعه دولت هم رایزنی و بحث و تبادل نظر شد. شاهد بودیم پول سفره مردم، در جیب چند دلال رفته است. باید این موضوع طوری اصلاح شود که پول در جیب مردم برود و در سفره مردم ظاهر شود.

وی تاکید کرد: این کار ضرورت دارد اما با غافلگیری انجام نخواهیم داد و مردم را نسبت به آن بی‌اطلاع نخواهیم گذاشت و شوک به بازار ایجاد نخواهیم کرد. همه جوانب سنجیده می‌شود به‌طوری که بازار و مردم در جریان این تصمیم قرار می‌گیرند.

رئیس‌جمهوری خاطرنشان‌کرد: این اصلاح جزو برنامه‌های دولت است که انجام می‌شود و در وقت مناسب به مردم اطلاع می‌دهیم. در این موضوع، مشارکت مردم شرط اجرای موفق است.

حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی در دولت سیزدهم با واکنش‌های متفاوتی از سوی کارشناسان و فعالان بازار سرمایه همراه شده است که در این زمینه سیدمحمد هاشمی‌نژاد، کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با ایرنا به بررسی مزایای حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی و معضلات استفاده از آن در اقتصاد کشور پرداخته است که در ادامه می‌خوانید.

◉ نظر شما در خصوص حذف ارز ۴۲۰۰ چیست و این اقدام با چه تاثیرات مثبتی در اقتصاد کشور همراه خواهد شد؟

ایران از جمله کشورهایی است که به طور سالیانه مقادیری را در بودجه خود به منظور پرداخت یارانه‌های مستقیم و غیرمستقیم در نظر می‌گیرد و یکی از یارانه‌هایی که در سال‌های اخیر به مجموع یارانه‌های پرداختی اضافه‌شده است، مقوله یارانه ارزی برای واردات کالاهای اساسی است که از آن به‌عنوان سیاست ارز ترجیحی یا ارز ۴۲۰۰ تومانی نیز یاد می‌شود.

از مردادماه سال ۱۳۹۷، دولت به‌منظور کنترل نرخ اقلام اساسی، تصمیم به تعریف ارز ترجیحی برای برخی کالاهای اساسی گرفت. با اجرای سیاست اختصاص ارز ترجیحی و با معرفی ۲۵ قلم کالا به‌عنوان کالاهای اساسی، این ارز فقط برای واردات این ۲۵ قلم کالا اختصاص داده شد.

هدف از اجرای این سیاست از سوی دولت‌مردان، ثبات نرخ کالاهای اساسی و کنترل آن بود اما افزایش قابل‌توجه نرخ کالاهای اساسی باعث شد تا این سیاست از اهداف خود بازبماند. در طول اجرای سه‌ساله این سیاست، نرخ ارز در بازار آزاد حتی در مواردی وارد کانال ۳۰ هزار تومانی شد و این امر منجر به افزایش شکاف بین ارز آزاد با ارز دولتی شد که میزان قابل‌توجهی رانت و فساد ایجاد کرده است.

در کشورهایی که سیاست حمایتی در آن پیاده‌سازی شده است، روش‌های پرداخت نقدی بسیار مرسوم‌تر و کاربردی‌تر بوده است. با مرور برنامه‌های سیاستی جهان می‌توان دریافت که از بین ۱۲۲ برنامه، ۴۹ برنامه پرداخت نقدی بوده و ۷۳ برنامه دیگر بین سایر انواع برنامه‌های حمایتی توزیع شده که تا سال ۲۰۱۵ حرکت به سمت سیاست‌های پرداخت نقدی بیش‌ازپیش افزایش‌یافته است. از این‌رو سیاست‌های پرداخت نقدی به سیاست‌های کالایی یا هر روش دیگر غیر نقدی ترجیح داده می‌شود و مرکز پژوهش‌های مجلس نیز این روش را پیشنهاد داده است.

از طرفی سیاست‌های نقدی از نظر میزان دستیابی به هدف، کاهش فساد و نیز حفظ کرامت نسبت به روش‌های غیر نقدی اولویت دارند. البته که سیاست‌های نقدی نیازمند پیش‌شرط هایی است که بدون در نظرگیری آنها اجرای سیاست پرداخت نقدی می‌تواند به نتایج خوبی منجر نشود. از جمله این الزامات مشخص بودن منابع پرداخت و دائمی نبودن زمان پرداخت و از قبل مشخص بودن است.

از گزینه‌های دیگری که مطرح است می‌توان از توزیع کوپنی نام برد. کارکرد این روش به این صورت است که کارت‌های اعتباری در اختیار مصرف‌کنندگان قرار می‌گیرد که فقط در مراکز عرضه خاص و به‌منظور خرید کالاهای اساسی قابلیت استفاده دارد.

این اقدام مشابه همان روش کوپنی است که در گذشته مورد استفاده قرار گرفت. از معایب این طرح می‌توان به عدم کنترل تقاضا اشاره کرد که توزیع دولتی کالا به نرخ مصوب می‌تواند موضوع افزایش تقاضا و تغییر در قیمت‌های نسبی را بدنبال داشته باشد.

تجربه سیاست‌های کوپنی نشان می‌دهد که در نهایت بخش قابل‌توجهی از کوپن‌ها در بازار دیگری بین مصرف‌کنندگان دارای کوپن که نیازمند پول نقد و سوداگرانی که متقاضی کالا باقیمت کوپنی هستند، معامله خواهد شد.

این موضوع علاوه بر انحراف سیاست از هدف اصلی شده، زمینه گسترش فساد و نیز ایجاد مشکل در کیفیت محصول ارائه‌شده در بازار آزاد را فراهم می‌کند.

◉ حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی چه تاثیری را در کلیت معاملات بورس ایجاد می‌کند؟

حذف نشدن ارز ۴۲۰۰ تومانی می‌تواند به دلیل قیمت‌های دستوری، ریسک بازار را بالابرده و منجر به ارزش سهام را کاهش شود.

اگرچه حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی ممکن است تامین مواد اولیه مورد نیاز شرکت‌هایی که از ارز ترجیحی ۴۲۰۰ تومانی استفاده می‌کنند را با چالش مواجه کند، اما از طرف دیگر می‌تواند انتظار بهبود حاشیه سود شرکت‌های مذکور را داشت. زیرا نرخ فروش کالاها به دلیل دریافت ارز ۴۲۰۰ تومانی به طور دستوری تعیین می‌شد، حال قیمت‌ها بر مبنای نرخ تقاضای بازار خواهد بود و نرخ‌ها به سمت واقعیت و قیمت‌های جهانی نزدیک‌تر خواهند شد. بر این اساس بسیاری از شرکت‌های فعال در این صنایع که نرخ فروش محصولاتشان تحت کنترل دولت بوده است از این موضوع منتفع می‌شوند.

اما باید به این نکته توجه داشت که حذف ارز ترجیحی در کوتاه‌مدت، برای آن دست از تولیدکنندگان که مواد اولیه خود را با این ارز تأمین می‌کردند، پیامدهایی مانند تورم برای بخش تولیدکننده را خواهد داشت، این موضوع می‌تواند تولید شرکت‌ها به‌ویژه بنگاه‌های کوچک و متوسط را تحت الشعاع قرار دهد که شاخص تورم تولیدکننده مهر تأییدی بر این موضوع است.

بنا بر آخرین گزارش مرکز آمار ایران، تغییرات شاخص نرخ تولیدکننده کل کشور نسبت به فصل مشابه سال قبل (تورم نقطه‌به‌نقطه) در فصل تابستان ۱۴۰۰ به ۹.۵۸ درصد رسید که در مقایسه فصل مشابه سال قبل (۷۳ درصد) ۱.۱۴ واحد درصد کاهش داشته است.

به عبارتی، میانگین نرخ دریافتی توسط تولیدکنندگان به ازای تولید کالاها و خدماتشان در داخل کشور، در فصل تابستان ۱۴۰۰ نسبت به فصل تابستان پارسال ۹.۵۸ درصد افزایش دارد.

از طرف دیگر سیستم دو نرخی ارز در کشور و شکاف بین نرخ‌های ارز می‌تواند منجر به ایجاد رانت و فساد و عدم افشای اطلاعات دقیق صورت‌های مالی شود و حذف این ارز به‌مراتب باعث افزایش شفافیت معاملات، کاهش رانت و فساد در شرکت‌ها می‌شود؛ بنابراین باید این اقدام را به نفع بازار سرمایه دانست.

از طرفی دیگر ایجاد شفافیت و عدم رانت می‌تواند منجر به امید برای رشد اقتصادی بیشتر در آینده و به‌تبع آن افزایش سود شرکت‌ها و در نتیجه ارزش سهام آنها شود.

◉ حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی بیشتر کدام صنایع را تحت تأثیر قرار می‌دهد؟

حذف ارز با نرخ ترجیحی به طور کلی بر صنایع دامداری و زراعت، صنعت قند و شکر، تولیدکنندگان روغن خوراکی و صنعت دارو، تأثیرگذار خواهد بود که مشمول دریافت این نوع ارز و همچنین مسئله قیمت‌گذاری در محصولات خود بودند.

بنا بر آخرین گزارش بانک مرکزی در هشت‌ماهه نخست امسال از محل سهمیه ارزی سال ۱۴۰۰ در حدود ۱۱.۹ میلیارد دلار ارز با نرخ ترجیحی به طور نقدی و اعتباری به واردات کالاهای اساسی، دارو، تجهیزات پزشکی و نیز واکسن کرونا اختصاص‌یافته است که حدود ۱.۴ میلیارد دلار آن بابت تأمین ارز واردات واکسن کرونا بوده است.

لازم به توضیح است که نرخ جهانی برخی از اقلام وارداتی با نرخ ارز ترجیحی نظیر گندم، جو و روغن آفتابگردان در ۲ سال گذشته به ترتیب به میزان ۱۰۱.۵، ۹۸.۴ و ۹۱.۳ درصد افزایش‌یافته است؛ از طرف دیگر، شاخص نرخ کالاهای مشمول دریافت نرخ ارز در شاخص نرخ مصرف‌کننده، از اسفندماه ۱۳۹۶ تا بهمن‌ماه ۱۳۹۷ در حدود ۵۳ درصد رشد داشته است.

این رشد ۵۳ درصدی در کنار رشد ۷۳ درصدی شاخص نرخ مصرف‌کننده و رشد ۸۵ درصدی شاخص کالاهای غیرمعمول قرار دارد.

همچنین بنا بر آخرین گزارش مرکز آمار ایران، در فصل تابستان ۱۴۰۰، تغییرات شاخص نرخ کالاهای وارداتی (مبتنی بر داده‌های ریالی) نسبت به فصل مشابه سال قبل ۴۸۵.۴ درصد است که در مقایسه با تورم نقطه‌به‌نقطه بهار ۱۴۰۰ (۵۰۵.۹ درصد) حدود ۲۰.۵ واحد درصد کاهش داشته است.

همچنین، تغییرات شاخص نرخ کالاهای وارداتی (مبتنی بر داده‌های دلاری) نسبت به فصل مشابه سال قبل ۵۲.۱ درصد است که در مقایسه با تورم نقطه‌به‌نقطه بهار سال ۱۴۰۰ (۵۸.۶ درصد) حدود ۶.۵ واحد درصد کاهش داشته است.

در گروه‌هایی که به آنها نرخ ترجیحی به طور مستقیم و غیرمستقیم هم اختصاص‌یافته، افزایش شاخص نرخ به طور کامل مشهود است. به‌عنوان‌مثال تورم نقطه‌به‌نقطه محصولات غذایی در فصل تابستان ۱۴۰۰ معادل ۱.۵۶ درصد بوده است و گروه چربی‌ها و روغن‌های حیوانی، محصولات لبنی و حیوانات زنده نیز به ترتیب تورم نقطه‌به‌نقطه ۵۶ درصد، ۲۹ درصد و ۴.۲۵ درصدی را تجربه کردند.

در نهایت این‌گونه می‌توان اظهارکرد که بسیاری از شرکت‌های فعال در این صنایع، اگرچه برای تأمین مواد اولیه مورد نیاز خود از ارز ۴۲۰۰ تومانی استفاده می‌کردند اما در مقابل نرخ فروش محصولاتشان نیز تحت کنترل دولت بوده است.

اثر خالص این تصمیم به عوامل مختلفی بستگی دارد که خود را در حاشیه سود شرکت‌های مشمول نشان می‌دهد و نکته حائز اهمیت این است که افزایش نرخ محصولات این شرکت‌ها تا چه سطحی اتفاق می‌افتد و این مقوله یکی از کلیدی‌ترین چالش‌های پیش‌رو است. زیرا اگر افزایش نرخ محصولات متناسب با افزایش بهای تمام‌شده باشد، نمی‌توان شاهد اثر خاصی بر عملکرد شرکت‌ها بود که این موضوع موازی باسیاست‌های دولت در مهار تورم وجود دارد هماهنگ‌تر به نظر می‌رسد.

◉ حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی چه تأثیری در کلیت اقتصاد کشور می‌گذارد؟

از سال ۹۷ تاکنون، سهم ارز ۴۲۰۰ تومانی تخصیص‌یافته بابت واردات کالاهای اساسی از مجموع درآمدهای نفتی دولت (ناشی از صادرات نفت خام، میعانات گازی و گاز طبیعی) با اهمیت بوده است. در نتیجه، دولت برای تامین این منابع ارزی مجبور شده است که از بانک مرکزی استقراض کند و این اقدام دولت نتیجه‌ای جز رشد پایه پولی و تورم نداشته است.

بنابر آخرین گزارش بانک مرکزی، حجم نقدینگی در پایان آبان ماه سال ۱۴۰۰ (معادل ۴۳ هزار و ۱۵۹ هزار میلیارد ریال) نسبت به پایان سال ۱۳۹۹ معادل ۲.۲۴ درصد رشد یافته است.

بر همین اساس نرخ رشد نقدینگی در دوازده‌ماهه منتهی به آبان ماه ۱۴۰۰ به ۴۲ درصد رسید و حجم پایه پولی به بیش از ۵۴۰ هزار میلیارد تومان رسیده که نسبت به سال گذشته ۸.۳۵ درصد افزایش‌یافته است. لذا دولت باید تلاش کند حمایت از اقشار کم‌درآمد را به شکلی دیگر اجرایی کرده و ارز را تک‌نرخی کند، اما همزمان نگرانی‌هایی درباره شوک تورمی این ارز و افزایش فشارها بر مردم لااقل در کوتاه‌مدت نیز وجود دارد.

موضوع دیگر افزایش تقاضای کاذب برای واردات کالاهای اساسی است، زیرا تقاضا برای واردات به علت رانت گسترده دستیابی به ارز با نرخ ترجیحی بسیار جذاب خواهد بود. اگر هم دولت بتواند این مقوله را کنترل کند، به‌طوری‌که کاهش نرخ کالاهای اساسی نسبت به سایر کالاها (ثبات نرخ این کالاها درحالی‌که اقتصاد با تورمی در حدود ۴۰ درصد و بیشتر مواجه است) باعث تغییر سبد مصرفی خانوار می‌شود و همچنین سهم کالاهایی که با استفاده از یارانه نرخ آنها کنترل‌شده است، در سبد مصرفی خانوار افزایش پیدا می‌کند. همچنین اتخاذ این سیاست را می‌توان اهرمی برای افزایش کسری بودجه‌ای دانست که هم‌اکنون روند خوبی ندارد به طوری که بر اساس پیش‌بینی مرکز پژوهش‌های مجلس، ۶۷ درصد از منابع بودجه در سقف اول تا انتهای سال ۱۴۰۰ محقق شود، در این صورت و با فرض تحقق ۱۰۰ درصدی مصارف، بودجه سال ۱۴۰۰ حدود ۳۰۷ هزار میلیارد تومان کسری غیرقابل تامین خواهد داشت. افزایش کسری بودجه در نهایت منجر به افزایش تورم خواهد شد. بر این اساس حذف ارز ترجیحی می‌تواند در بلندمدت برای کشور مفید و سازنده باشد.

بعد از مدت‌ها؛ یک خبر خوب برای بورس!

لایحه بودجه سال آینده گرد و خاک زیادی را در بازار سرمایه به پا کرد که پس از آن دولت سعی کرد با ارائه ۱۰ پیشنهاد وضعیت بازار را بهبود ببخشد که البته گنجانده شدن یا نشدن همین پیشنهادات در لایحه باز هم وضعیت بازار را قرمز کرد. اما به نظر می‌رسد در نهایت این ماجرا به نفع بازار سرمایه تمام شده است. به گزارش ایسنا، لایحه بودجه‌ای که دولت دوازدهم تقدیم مجلس کرد، بهانه دیگری شد تا برای هزارمین مرتبه در ۱۸ ماه گذشته زیر پای سهامداران بورسی خالی و سقوط آزاد بورس از سر گرفته شود. چراکه وجود برخی بندهای بودجه از جمله نحوه محاسبه نرخ گاز پتروشیمی‌ها اجازه تصور آینده روشنی برای شرکت‌های بورسی را نمی داد. در هر صورت چند روز بعد از تقدیم لایحه بودجه، سیداحسان خاندوزی، وزیر امور اقتصاد و دارایی از تصویب ۱۰ پیشنهاد بورسی در دولت خبر داد و گفت: براساس این پیشنهادها مالیات نقل و انتقال سهام به صندوق تثبیت برگردانده و ۳۰ هزار میلیاردتومان هم به صندوق تثبیت بازار وارد می‌شود. در سال ۱۴۰۱ سقف نرخ گاز خوراک پتروشیمی‌ها معادل گاز صادراتی است. سقف نرخ سوخت گاز صنایع عمده معادل ۴۰ درصد خوراک پتروشیمی درنظر گرفته شد. نرخ گاز صنایع سیمانی هم ۱۰ درصد نرخ خوراک پتروشیمی خواهد بود. مالیات تولیدی‌ها ۵ درصد کم‌تر می‌شود و فرمول حقوق دولتی معادن تغییر نمی‌کند. وی ادامه داد: ۱۰ درصد وجوه حاصل از عرضه اولیه دولتی برای بازارگردانی در نظر گرفته می‌شود. همچنین، رئیس سازمان بورس برای جلسات ستاد اقتصادی و تصمیم‌گیری برای انتشار اوراق دعوت می‌شود. هر چقدر جریان ورودی پول به بازار کم شود انتشار اوراق دولتی هم کم‌تر می‌شود. نرخ تسعیر دارایی‌های ارزی بانک‌ها معادل ۹۰ درصد نرخ نیمایی اعلام می‌شود. بانک مرکزی موظف شده میانگین نرخ سودِ بازار بین بانکی را در سقف ۲۰ درصد مدیریت کند. بازار سرمایه به این ۱۰ پیشنهاد چراغ سبز نشان داد و سهام داران برای چند روز شاهد روند صعودی در این بازار بودند. هرچند از آن زمان تا کنون بازار سرمایه بارها از تعادل خارج شد و روزهای نوسانی زیادی را پشت سر گذاشت اما اخباری که مبنی بر گنجانده نشدن ۱۰ پیشنهاد بورسی در لایحه به گوش میرسید دوباره وضعیت بورس را قرمز کرد. حول محور این ماجرا اخبار زیادی منتشر شد که مهم‌ترین آن نامه رئیس‌جمهوری و تاکید وی بر گنجاندن ۱۰ بند در لایحه بودجه بوده است که البته هیچ مقام مسئولی این موضوع را رد یا تایید نکرد و سهامداران در چند روز گذشته با این ابهام بزرگ دست و پنجه نرم می‌کردند. در این راستا کلیات لایحه بودجه در مجلس شورای اسلامی تصویب شد و یکی از فعالان بازار سرمایه ضمیمه شدن ۱۰ پیشنهاد مذکور به لایحه را تایید کرد. ولید هلالات در این مورد به ایسنا توضیح داد: پیشنهاد ۱۰ بندی که توسط دولت ارائه شده بود، ضمیمه بودجه شده است. کلیات بودجه هم که تصویب شد و تغییری در آن ایجاد نمیشود و باید برای بررسی به صحن علنی برود. ابهامی که وجود دارد این است که درامد گاز ۹۰ هزار میلیارد تومان پیش‌بینی شده بود و اگر سقف را پایین بیاورند، ممکن است به ۹۰ هزار میلیارد تومان نرسد. اما چون مشخص نیست محاسبات برای ۹۰ هزار میلیارد چگونه بوده است، مشخص هم نیست وقتی کاهش یابد، این منبع درامد از چه محل دیگری جبران شود. چراکه جزییات آن در بودجه ذکر نشده است. وی تاکید کرد: اجرای بسیاری از بندها از جمله افزایش منابع صندوق توسعه و تثبیت بازار سرمایه در اختیار دولت است و نیازی به تایید مجلس ندارد. مگر اینکه زمانی که لایحه به صحن علنی میرود، نماینده‌ای با آن مخالفت کند. اما به طور کلی ۱۰ بند در ضمیمه لایحه بودجه آمده و کلیات لایحه هم رای آورده است و حذف یا اجرا شدن آن امکان ندارد.